

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/17404. számú

törvényjavaslat

**a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló
2001. évi XCV. törvény, valamint a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló
2004. évi CV. törvény kapcsolódó módosításáról**

**Előadó: Juhász Ferenc
honvédelmi miniszter**

Budapest, 2005. szeptember

2005. évi ..... törvény**a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló
2001. évi XCV. törvény, valamint a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló
2004. évi CV. törvény kapcsolódó módosításáról****1. §**

A Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény (továbbiakban: Hjt.) Preambulumának utolsó mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az Országgyűlés – elismerve a katonai szolgálattal járó legnagyobb áldozatvállalást és az azzal arányban álló erkölcsi és anyagi megbecsülés indokoltságát – a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses, valamint önkéntes tartalékos állományú katonáinak jogállásáról a következő törvényt alkotja:”

2. §

(1) A Hjt. 1. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) E törvény rendelkezéseit – a rájuk vonatkozó mértékben – az önkéntes tartalékos katonákra, az állományból nyugállományba helyezett személyekre, valamint a törvényben meghatározott esetben és körben az állomány tagjainak hozzátartozóira és a nyugállományúak hozzátartozóira is alkalmazni kell.”

(2) A Hjt. 1. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A megelőző védelmi helyzet, a veszélyhelyzet, a szükségállapot és a rendkívüli állapot idején – az állomány tagjainak szolgálati viszonyára – alkalmazandó eltérő rendelkezéseket külön jogszabályok állapítják meg.”

3. §

(1) A Hjt. 2. §-ának (3) bekezdése a következő mondattal egészül ki:

„A külföldi szolgálatot teljesítő állomány vonatkozásában a miniszter által kijelölt parancsnok egyes külön jogszabályban meghatározott állományilletékes parancsnoki jogköröket gyakorol.”

(2) A Hjt. 2. §-ának (13) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(13) *Szövetséges fegyveres erők:* a Hvt. 204. §-ának (1) bekezdése 1) pontjában meghatározott szervezetek.”

(3) A Hjt. 2. §-ának (32) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(32) Külföldi szolgálat: a külföldi állomáshelyen teljesített katonai szolgálat. A külföldi szolgálat teljesítésének formái különösen:]

„a) a Hvt. 204. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti, külföldön történő alkalmazás;”

(4) A Hjt. 2. §-a a következő (38)–(40) bekezdésekkel egészül ki:

„(38) *Az önkéntes tartalékos állomány tagja:* az a honvéd (rendfokozat nélküli), tisztesi, tiszthelyettesi, tiszti rendfokozatú katona, aki meghatározott ideig – szerződés alapján – önként vállalja a katonai szolgálatra rendelkezésre állást és a tényleges katonai szolgálatot.

(39) *Készenléti jellegű beosztás:* azok a külön jogszabályban meghatározott beosztások, ahol a beosztási feladat nem kíván állandó szolgálatteljesítést a szolgálat teljes időtartama alatt, hanem olyan igénybevétellel jár, amely részben lehetővé teszi az állomány tagjának pihentetését.

(40) *Műveleti terület:* a Hvt. 204. § (1) bekezdésének g) pontjában meghatározott terület.”

4. §

A Hjt. 4. §-a (4) bekezdésének második mondata helyébe a következő mondat lép:

„A név és a rendfokozat között a Honvédségre és a képzettségére utaló jelző használható szóban és írásban.”

5. §

A Hjt. 7. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Írásbeliséghez kötött a szolgálati viszony létesítésére, szünetelésére, módosítására és megszüntetésére, az állomány tagjának kinevezésére, alacsonyabb beosztásba helyezésére, előléptetésére, elismerésére, illetménybesorolására, beiskolázására, áthelyezésére, vezénylésére, megbízására, helyettesítésére, valamint alkalmasságára vonatkozó nyilatkozat, a teljesítményértékelés, a minősítés, a vezetői értékelés, a fegyelmi, a kártérítési határozat, továbbá a külön törvény szerinti vagyonynyilatkozatról, valamint a nemzetbiztonsági ellenőrzéshez való hozzájárulásról és az ellenőrzés eredményéről készült irat.”

6. §

A Hjt. 19. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az állomány nemzetközi feladat végrehajtására felajánlott alegységhez tartozó tagja a feladatteljesítést engedélyező közjogi döntést követően a szolgálati helye szerinti települést, illetve – amennyiben az nem esik egybe lakóhelyével – a lakóhelye szerinti települést csak az állományilletékes parancsnok engedélyével hagyhatja el, illetve utazhat külföldre.”

7. §**A Hjt. 20. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:**

„(3) A nemzetközi feladat végrehajtására felajánlott alegység állományának tagja visszarendeléséhez a szolgálati előjáró döntése is elégséges a feladatteljesítést engedélyező közjogi döntést követően.”

8. §**A Hjt. 25. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:**

„(6) Műveleti területen a váltásonként 150 főt meghaladó létszámot elérő alegység szolgálatteljesítése esetén a vallásgyakorlást a Tábori Lelkészi Szolgálat a tevékenységben részt vevő tábori lelkésszel biztosítja.”

9. §**A Hjt. 32. §-a (1) bekezdésének első mondata helyébe a következő szövegrész lép:**

„A jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a Honvédség és az érdek-képviselői szervek a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelően, kölcsönösen együttműködve kötelesek eljárni. A Honvédség biztosítja az érdek-képviselői szerv működésének feltételeit.”

10. §**A Hjt. 33. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:**

„(6) A külföldi szolgálatot ellátó állomány esetében a 21. § (5) bekezdésében, a 32. § (1) bekezdés a) pontjában, a 33. § (3) bekezdés c) pontjában, valamint a (4) bekezdésében foglalt jogokat a szakszervezet az adott külföldi szolgálat ellátásának veszélyeztetése nélkül gyakorolhatja.”

11. §**(1) A Hjt. 41. §-a (3) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:**

„(3) Szerződéses szolgálati viszony az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállása mellett is csak olyan személlyel létesíthető, aki tiszti és tiszthelyettesi beosztás esetén legalább 5 év, tisztesei beosztás esetén legalább 3 év időtartamra vállalja a szolgálatot. Nemzetközi kötelezettség teljesítéséből, illetve együttműködésből eredő feladat végrehajtására önkéntes jelentkezés alapján ennél rövidebb, illetve a nem katonai oktatási intézményben honvédségi ösztöndíjasként végzetek esetében az ösztöndíj folyósításának időtartamával megegyező, de az utóbbiak esetében legfeljebb két év időtartamra is köthető

szerződés. A szerződéses szolgálat időtartama közös megegyezés alapján – a 43. § (2) bekezdésében foglalt korlátozások figyelembevételével – alkalmanként, állománycsoporttól függetlenül legalább kettő, de legfeljebb öt év időtartammal meghosszabbítható.”

(2) A Hjt. 41. §-a következő (11) és (12) bekezdésekkel egészül ki:

„(11) E törvény 61/A. §-ában meghatározott esetben a szerződéses jogviszony a (3) bekezdésben foglaltaktól eltérő időtartamra is köthető.

(12) Önkéntes tartalékos szolgálati viszony – jogszabályban meghatározott feltételekkel – a 18. életévét betöltött, de 40 évesnél nem idősebb személlyel létesíthető.”

12. §

A Hjt. 42. §-ának (2) és (3) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) Hivatásos állományba vételre – e törvényben és más jogszabályban előírt feltételek megléte esetén – kizárólag zászlósi, vagy annál magasabb rendfokozatban kerülhet sor.

(3) Az állomány utánpótlása érdekében a Honvédség toborzó rendszert működtet.”

13. §

(1) A Hjt. 43. §-a (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A szolgálati viszony létesítéséről állományba vételi okmány (szerződés) készül, amelynek tartalmaznia kell a szolgálati viszony kezdetét, jellegét, a próbaidő tartamát, a rendfokozatot, az eskü letételének időpontját és szerződéses szolgálati viszony esetén a szolgálati viszony időtartamát. A szolgálati beosztásba történő kinevezésről kinevezési okmány készül, amelynek tartalmaznia kell az állomány tagjának szolgálati beosztását és helyét, a besorolási osztályon belüli besorolási kategóriáját, a beosztáshoz szükséges iskolai végzettség (szakképesítés), nyelvismeret szintjének megszerzését. Az állományba vételi okmány (szerződés) és a kinevezési okmány egy példányát az állomány tagjának át kell adni.”

(2) A Hjt. 43. §-ának (5) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

[(5) Az állományba vételi, illetve a kinevezési okmány átadásával egyidejűleg a Honvédség az állomány tagját tájékoztatja]

„g) az egyéb juttatásokról és azok mértékéről.”

(3) A Hjt. 43. §-a (7) bekezdése az első mondat után az alábbi mondattal egészül ki:

„Az állományilletékes parancsnoknak biztosítania kell, hogy a tanfolyami kötelezettség teljesítését az állomány tagja egy éven belül megkezdhesse.”

14. §

(1) A Hjt. 45. §-a (1) bekezdésének utolsó mondata helyébe a következő mondat lép:

„Próbaidő kikötése esetén a fizikai alkalmassági követelményeket a próbaidő leteltéig kell teljesíteni.”

(2) A Hjt. 45. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Nemzetközi kötelezettség teljesítéséből, illetve együttműködésből eredő feladat végrehajtására kötött szerződés esetén próbaidő nem köthető ki.”

15. §

A Hjt. 47. §-a (2) bekezdésének utolsó mondata helyébe a következő mondat lép:

„Előmenetelére a speciális beosztást betöltőkre vonatkozó rendfokozati előmeneteli szabályokat kell megfelelően alkalmazni.”

16. §

A Hjt. a következő 47/A. §-sal egészül ki:

„47/A. § (1) Önkéntes tartalékos szolgálat az e törvény 2. §-ának (10) bekezdésében meghatározott szervezeti egységben teljesíthető.

(2) Az önkéntes tartalékos beosztásra történő felkészítésre első alkalommal legfeljebb 25 napra, a továbbiakban a szerződésben foglalt időtartamig évente legfeljebb 15 napra hívható be.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott időtartamon túl az önkéntes tartalékos 3 évente egyszer, legfeljebb 6 hónap tényleges szolgálatra behívható.

(4) A tényleges szolgálat időtartama az érintett beleegyezésével legfeljebb három hónappal meghosszabbítható.”

17. §

(1) A Hjt. 48. §-a (1) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[48. § (1) A Honvédség személyi állományába tartozó, de a Honvédségnél szolgálati beosztást be nem töltő személyt rendelkezési állományba kell helyezni. Ennek megfelelően a Honvédség rendelkezési állományába tartozik,]

„b) akinek a beosztása létszámcsökkentés vagy átszervezés miatt megszűnt, a szolgálat felső korhatárának betöltését megelőző 1 éven belül beleegyezésével, a korhatár betöltéséig, illetve akinek a beosztása a jelzett okok miatt szűnt meg, de más beosztásba tervezett, beleegyezésével legfeljebb 1 évig;”

(2) A Hjt. 48. §-a (1) bekezdésének j) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[48. § (1) A Honvédség személyi állományába tartozó, de a Honvédségnél szolgálati beosztást be nem töltő személyt rendelkezési állományba kell helyezni. Ennek megfelelően a Honvédség rendelkezési állományába tartozik,]

„j) akinek más szervhez történő vezénylését megszüntették, beosztásba helyezéséig, de legfeljebb 1 évig;”

18. §

(1) A Hjt. 52. §-a (4) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az állomány tagját az ezzel járó sajátos szolgálati kötelezettségeknek, ezek teljesítése feltételeinek és körülményeinek ismertetése után az 1 évet meghaladó, a 2. § (32) bekezdés b) és f)–g) pontok szerinti esetekben külföldi szolgálatra a miniszter, ettől eltérő külföldi szolgálatra, illetve rövidebb időtartamra a jogszabályban meghatározott előjáró vezényelheti.”

(2) A Hjt. 52. §-a (5) bekezdésének bevezető mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A 3 hónapot meghaladó külföldi szolgálatteljesítés esetén, valamint a 2. § (32) bekezdés c) pont szerinti esetben időtartamtól függetlenül az állomány tagját – a 43. § (5) bekezdésében foglaltakon túl – a kiutazást megelőzően, írásban tájékoztatni kell”

19. §

A Hjt. 52/A. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az állomány kiképzett tagjának beleegyezése – a 2. § (32) bekezdése e)–h) pontjainak kivételével – nem szükséges a külföldi katonai szolgálathoz, ha annak időtartama az egy évet nem haladja meg. Az állomány tagja – a 2. § (32) bekezdés a) pontjának esetét kivéve – 24 hónapon belül külföldi katonai szolgálatra – több egymást követő vezénylés esetén is – legfeljebb 12 hónapra vezényelhető. Az egymást követő vezénylések között legalább 2 hónapnak el kell telnie.”

20. §

A Hjt. 55. §-a (1) bekezdésének utolsó mondata helyébe a következő mondat lép:

„A szolgálati viszony meghosszabbítása az érintett egészségi alkalmasságának megállapítása és a 88. § szerinti minősítése után lehetséges.”

21. §

A Hjt. 58. §-a (1) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[58. § (1) Az állomány tagja a szolgálati viszonyáról – az alábbi kivételekkel – lemondhat:]

„c) a feladatteljesítést engedélyező közjogi döntést követően – az 1. § (4) bekezdésében meghatározott, nemzetközi szerződésből eredő – kollektív védelmi feladatok ellátásának időszaka, és az azt követő 30 nap,”

22. §

A Hjt. 59. §-a (1) bekezdésének d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[59. § (1) Az állomány tagjának szolgálati viszonya – a (3) és (5) bekezdésben foglalt korlátozás figyelembevételével – felmentéssel akkor szüntethető meg, ha]

„d) a 48. § (1) bekezdése alapján rendelkezési állományban nem tartható.”

23. §

(1) A Hjt. 62. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontjai helyébe a következő rendelkezés lép:

[62. § (1) A törvény erejénél fogva szűnik meg az állomány tagjának a szolgálati viszonya:]

„a) a hivatásos szolgálat felső korhatárának elérése, a szolgálati viszony meghosszabbításának megszüntetése, a szolgálati viszony meghosszabbításának lejárta,

b) a jogszabályban előírt képzési kötelezettség önhibából történő nem teljesítése,”

[miatt.]

(2) A Hjt. 62. §-ának (1) bekezdése a következő j) ponttal egészül ki:

[62. § (1) A törvény erejénél fogva szűnik meg az állomány tagjának a szolgálati viszonya:]

„j) tábori lelkész esetében, ha az illetékes egyház visszahívja.”

24. §

A Hjt. 65. §-a (2) bekezdésének f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(2) Az (1) bekezdésben említett igazolás tartalmazza az állomány tagjának]

„f) a figyelembe vett szolgálati évei számát, a kifizetésre került végkielégítés, illetve leszerelési segély, valamint a kifizetésre került vagy kerülő jubileumi jutalom összegét és az azok alapjául szolgáló időtartamot.”

25. §

(1) A Hjt. 68. §-ának (1) bekezdés b) és c) pontjai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

[A leszerelési segély összege a szerződéses szolgálatban tényleges eltöltött:]

„b) 6–10 év után évenként 1,2 havi,

c) 11–20 év után évenként 1 havi távolléti díjjal azonos.”

(2) A Hjt. 68. §-ának (3) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(3) Nem jár leszerelési segély annak a szerződéses katonának,]

„d) akinek szolgálati viszonya három évnél rövidebb szolgálati idő alatt szűnik meg, kivéve, ha szolgálati viszonyának megszüntetésére az 59. § (1) bekezdés a) és b) pontjában foglaltak alapján került sor.”

(3) A Hjt. 68. §-a a következő (7)–(8) bekezdésekkel egészül ki:

„(7) Nem jár leszerelési segély az után a szerződéses katona után, akinek a szolgálati viszonya az 56. § g) pontja alapján szűnt meg.

(8) Az önkéntes tartalékos katona végkielégítésre és leszerelési segélyre nem jogosult.”

26. §

(1) A Hjt. 75. §-a (1) bekezdésének f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[75. § (1) Az állomány tagja köteles]

„f) az egészségi, pszichikai és fizikai alkalmassági követelményeknek eleget tenni, és az ezek ellenőrzése érdekében szükséges külön rendelkezésekben meghatározott felméréseknek, szűréseknek és vizsgálatoknak magát alávetni;”

(2) A Hjt. 75. §-a (1) bekezdése a következő új i) ponttal egészül ki:

[75. § (1) Az állomány tagja köteles]

„i) fertőző megbetegedés veszélye esetén, valamint ha a munkakörhöz, illetve egyes szolgálati feladatokhoz kapcsolódóan a személyi állomány tagjának vagy egyes csoportjainak egészségét és biztonságát veszélyeztető biológiai kóroki tényező kockázata mutatható ki, az 52/A. § (3) bekezdés szerinti egészségügyi intézkedések tűrésére.”

27. §

A Hjt. 78. §-ának (4) bekezdése a következő e) és f) pontokkal egészül ki:

[(4) Az előmenetel feltételei:]

„e) őrnagyi rendfokozattal rendszeresített általános előmenetelű beosztás esetén az alacsonyabb rendfokozatokban parancsnoki (vezetői) és törzsbeosztásban egyaránt eltöltött legalább egy-egy év;

f) ezredesi rendfokozattal rendszeresített beosztás esetén parancsnoki (vezetői) és törzsbeosztásban az őrnagyi-alezredesi rendfokozatokkal rendszeresített beosztásokban eltöltött kettő-kettő év.”

28. §

A Hjt. 79. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A tiszti, valamint főtörzszászlósi rendfokozathoz kötött beosztás betöltéséhez legalább főiskolai, a többi tiszthelyettesi rendfokozathoz kötött beosztás betöltéséhez pedig legalább középiskolai végzettség szükséges. Jogszabályban meghatározott tiszthelyettesi rendfokozathoz kötött beosztásoknál legalább szakiskolai, szerződéses tisztes beosztásokhoz legalább alapfokú iskolai végzettség szükséges.”

29. §

(1) A Hjt. 83. §-ának (6) és (7) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(6) A speciális beosztásokat jogszabályban kijelölt szakmai testület javaslatára a miniszter határozza meg.

(7) A parancsnoki (vezetői) beosztásra meghatározott rendfokozatnál eggyel alacsonyabb rendfokozatot kell meghatározni a helyettesi beosztásokra, tábornoki rendfokozattal rendszeresített beosztások esetén ez kettővel alacsonyabb lehet.”

(2) Hjt. 83. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) A miniszter egy alkalommal az állomány általános előmenetelű beosztást betöltő tagját a minimális várakozási idő letelte előtt, speciális előmenetelű beosztást betöltő tagját a várakozási idő letelte előtt a következő rendfokozatba előléptetheti, illetve kinevezheti,

amennyiben az állomány tagja az előléptetéshez szükséges valamennyi egyéb feltétellel rendelkezik.”

30. §

A Hjt. 84. §-ának (2) bekezdése a következő szövegrésszel egészül ki:

[(2) Speciális beosztást betöltők várakozási ideje az adott rendfokozatokban:]

„- ezredesi rendfokozatban	–,
- dandártábornoki rendfokozatban	–,
- vezérőrnagyi rendfokozatban	–,
- altábornagyi rendfokozatban	–.”

31. §

A Hjt. 85. §-a (1) bekezdésének második mondata helyébe a következő mondat lép:

„A várakozási időbe az 1 évet meghaladó illetmény nélküli szabadság időtartama nem számít bele, azzal, hogy a minimális várakozási időbe, illetve speciális beosztás esetén a gyermekgondozás céljából igénybe vett illetmény nélküli szabadság időtartamát be kell számítani.”

32. §

A Hjt. 88. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) Az e törvény szerinti minősítést, teljesítményértékelést és vezetői értékelést nem kell elkészíteni a Tábori Lelkészi Szolgálat, a katonai ügyészségek és a bíróságok katonai tanácsainak szakállományáról. Az állomány e körbe tartozó tagjairól a személyi értékelést a rájuk vonatkozó, külön jogszabályban meghatározott módon kell végrehajtani.”

33. §

A Hjt. 89. §-ának (3)–(5) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) Az előmeneteli bizottság rangsorolással javaslatot tesz a munkáltatói jogkört gyakorló eljárónak a magasabb rendfokozattal rendszeresített beosztás betöltésére és az előléptetésre. Az előmeneteli bizottságot évente egy alkalommal kell összehívni, indokolt esetben legfeljebb negyedévenként összehívható.

(4) Az előmeneteli bizottság elnökét és tagjait – eredeti beosztásuk ellátása mellett – a munkáltatói jogkört gyakorló eljáró 3 év időtartamra jelöli ki.

(5) A bizottság elnöke és tagjai, ezen időtartam lejártát követő 3 éven belül az előmeneteli bizottságok munkájában nem vehetnek részt.”

34. §

(1) A Hjt. 91. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A külön jogszabályban meghatározott készenléti jellegű beosztásokban az (1) bekezdésben megállapított időtartamnál hosszabb, de heti 54 órát meg nem haladó szolgálatteljesítési idő állapítható meg.”

(2) A Hjt. 91. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A szolgálati viszonyt első alkalommal létesítők 14 hetet meg nem haladó alapkiképzésének időszakában, valamint az önkéntes tartalékos katonák esetében a szolgálatteljesítési idő e törvény rendelkezéseitől eltérően is megállapítható, azonban ebben az esetben is legfeljebb heti 60 óra lehet. Ezalatt az időszak alatt azonban a pihenőidő nem lehet kevesebb nyolc óra időtartamnál és hetente legalább egy pihenőnapot ki kell adni.”

35. §

A Hjt. 98. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A szülők az (1) bekezdés szerinti döntésükről írásban nyilatkoznak.”

36. §

A Hjt. 99. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Tartós – legalább 14 napig tartó – igénybevétel (harcászati gyakorlat, elemi csapás elhárítása stb.) utáni pihentetés céljából esetenként legfeljebb 5 nap szolgálatmentességi idő engedélyezhető. A kiképzendő állomány tagja az alapkiképzés befejezése után közvetlenül 5 nap szolgálatmentességi időre jogosult.”

37. §

A Hjt. a következő 99/A. §-sal egészül ki:

„99/A. § Az önkéntes tartalékos katona részére a felkészítés időszakában – különös méltánylást érdemlő esetben, így különösen a 77. § (1) bekezdésében meghatározott esetekben – legfeljebb kettő nap szolgálatmentességi idő adható.”

38. §

A Hjt. 101. §-ának felvezető szövege helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„Az állomány tagját gyermekápolás céljából egészségügyi szabadság illeti meg az alábbiak szerint:”

39. §

A Hjt. 104. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Szolgálati helyváltással járó kinevezés, áthelyezés, valamint más szervhez történő vezénylés esetén az állomány tagja részére a szabadságot időarányosan ki kell adni. A vezénylés megszűnése esetén az állomány tagja részére ki nem adott szabadságot a Honvédségnél lévő új szolgálati helyen kell kiadni.”

40. §

(1) A Hjt. 108. §-a (1) bekezdésének gondolatjelben lévő szövege a következők szerint módosul:

„– a (2) és (4) bekezdések szerinti kivétellel –”

(2) A Hjt. 108. §-a az alábbi új (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az állomány rendfokozattal nem rendelkező tagját a II. besorolási osztály I. besorolási kategória szerint kell besorolni.”

41. §

A Hjt. a következő új 114/A. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Önkéntes tartalékosokra vonatkozó szabályok

114/A. § (1) Az önkéntes tartalékos katona a tényleges szolgálatteljesítés idejére a viselt rendfokozatának megfelelő honvédelmi pótlékra, az állománytábla szerinti beosztásához tartozó kategóriának megfelelő beosztási illetményre, továbbá – iskolai végzettségétől és a szolgálatteljesítés helyétől függően – illetménykiegészítésre jogosult.

(2) Az önkéntes tartalékos katonák illetményét – az (1) bekezdésben foglaltakra figyelemmel – a szerződéses katonákra vonatkozó szabályok szerint kell megállapítani és folyósítani.

(3) Az önkéntes tartalékos katona – az illetményen túlmenően – rendelkezésre állási díjra jogosult, melynek összege a szerződés

- a) 1–2 évében évente 1 havi alapilletmény,
  - b) 3–5 évében évente 2 havi alapilletmény,
  - c) 5 év felett évente 3 havi alapilletmény
- összegével egyenlő.

(4) Ha az önkéntes tartalékos katonai szolgálat vállalásáról szóló szerződés megszüntetése a katona kezdeményezésére történik, részére a szerződés felmondásának napja előtti időre eső járandóságokat, továbbá a rendelkezésre állási díj időarányos részét ki kell fizetni.

(5) Ha a szerződés közös megegyezéssel vagy a Honvédség kezdeményezésére szűnik meg, a megkezdett év után járó rendelkezésre állási díjat az önkéntes tartalékos katona részére teljes összegben ki kell fizetni.

(6) Az önkéntes tartalékos katona részéről, amennyiben szerződéses szolgálati viszonyt létesít, visszafizetési kötelezettség sem a (4) bekezdésben, sem az (5) bekezdésben említett esetekben nem áll fenn.”

42. §

A Hjt. 120. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A hivatásos állomány tagjának a szolgálati viszony megszűnésekor ki kell fizetni:

- a) a hivatásos szolgálati jogviszony megszűnése évében esedékessé váló jubileumi jutalmat;
- b) a 30 év szolgálati viszonyban töltött idő után járó jubileumi jutalmat, ha a jubileumi jutalomra jogosító szolgálati idejéből 2 év vagy ennél kevesebb van hátra;
- c) a 35 év szolgálati viszonyban töltött idő után járó jubileumi jutalmat, ha a jubileumi jutalomra jogosító szolgálati idejéből 3 év vagy ennél kevesebb van hátra;
- d) a 40 év és az azt követő minden 5 év szolgálati viszonyban töltött idő után járó jubileumi jutalmat, ha a jubileumi jutalomra jogosító szolgálati idejéből 4 év vagy ennél kevesebb van hátra.”

43. §

A Hjt. 123. §-ának második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Rendszeres illetménypótlékként a 111–112. §-okban, a 114. § (1) bekezdésének a), l), p), valamint t)–v) pontjaiban felsorolt pótlékokat, továbbá a 252. § (2) bekezdésében meghatározott titkosszolgálati pótlékot kell figyelembe venni.”

44. §

A Hjt. 124. §-a (2) bekezdésének második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A munkába járáshoz, valamint a szolgálatteljesítéshez szükséges és igazolt helyi tömegközlekedési költség részben vagy egészben megtéríthető.”

45. §

(1) A Hjt. 125. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az állomány tagja étkezési hozzájárulásra jogosult, kivéve azokat, akik – jogszabály alapján – térítésmentes étkezésben részesülnek.”

(2) A Hjt. 125. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A miniszter külön jogszabályban határozhatja meg a választható illetményen kívüli juttatások rendszerét.”

46. §

A Hjt. a következő 125/A. §-sal egészül ki:

„125/A. § Az állomány tagja a 2. § (32) bekezdésének a)–d), f), valamint a h)–j) pontja szerinti feladatokban való részvétel időtartamára – az 52. §-ban foglaltak alapján – devizaellátmányra jogosult. A devizaellátmánynak a szolgálatteljesítés körülményeitől – a fizikai és pszichikai igénybevételtől, az éghajlati viszonyoktól és a biztonsági helyzettől (a veszélyesség mértékétől) – függő összegét külön jogszabály állapítja meg. A 2. § (32) bekezdésének e) pontja alá tartozók részére – egyes missziókban – külön jogszabály napidíj-kiegészítést állapíthat meg.”

47. §

A Hjt. 126. §-a (4) bekezdésének b) pontja helyébe az alábbi rendelkezés lép:

[126. § (4) A szerződéses állomány]

„b) honvéd és tisztesi rendfokozatú tagja térítésmentes laktanyai elhelyezésre”

[jogosult.]

48. §

A Hjt. a következő 126/B. §-sal egészül ki:

„126/B. § (1) Az állomány e törvény alapján hősi halottá nyilvánított tagja részére nyújtott kamatmentes kölcsönből fennálló tartozást a honvédelmi miniszter kérelemre elengedheti.

(2) A kérelmet az állomány hősi halottá nyilvánított tagjának túlélő házastársa, élettársa, örököse a külön jogszabályban meghatározott eljárási rendben, a hősi halottá nyilvánítástól számított 1 éves jogvesztő határidőn belül terjesztheti elő.”

49. §

A Hjt. 131. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha az állomány tagja a szolgálati viszonyával kapcsolatos kötelezettségét vétkezen (szándékosan vagy gondatlanul) megszegi, fegyelemsértést követ el.”

50. §

A Hjt. 132. §-ának (2) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

[(2) Fegyelmi eljárás keretében kell elbírálni az állomány tagja által]

„c) nemzetközi műveletre vonatkozóan kiadott, az állomány tagjára is kötelező szabálynak a külföldi szolgálat ideje alatt elkövetett megsértését.”

51. §

A Hjt. 134. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, ezzel egyidejűleg a § a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Ha a fegyelemsértést megvalósító magatartás egyben bűncselekménynek is minősül, a fegyelemsértés elévülési ideje – eltérően a (2) bekezdésben foglaltaktól – megegyezik a bűncselekménynek a Büntető Törvénykönyv 33. §-ában meghatározott elévülési idejével. Ha a vétkes kötelezettségszegésről a fegyelmi jogkör gyakorlója a (2) bekezdésben meghatározott határidőn túl szerez tudomást, a fegyelmi eljárást csak a hivatásos állományúnak a büntetőeljárásban gyanúsítottként történő bevonását követően, az erről való tudomásszerzéstől számított három hónapon belül lehet megindítani.

(4) A fegyelemsértés (2) bekezdés szerinti elévülésének kezdő napja:

- a) a kötelezettségszegő magatartás elkövetésének napja,
- b) ha a fegyelemsértést valamely kötelezettség elmulasztása, vagy nem teljesítése valósítja meg, az a nap, amikor a kötelezettség teljesítésére rendelkezésre álló határidő eltelt,
- c) ha a kötelezettségszegés valamely jogellenes állapot fenntartásában valósul meg, az a nap, amikor ez a jogellenes állapot megszűnik,
- d) külföldi szolgálat alatt elkövetett fegyelemsértés esetén – amennyiben külföldi szolgálati helyén fegyelmi felelősségre vonására nincs lehetőség – a hazatérés napja.”

52. §

A Hjt. 135. §-a (2) bekezdésének első mondata helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„Pénzbírság fenyítés csak a külföldi szolgálat ideje alatt elkövetett fegyelemsértés esetén, valamint a 132. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott esetekben alkalmazható. Külföldi szolgálat ideje alatt elkövetett fegyelemsértés esetén a kiszabható pénzbírság legalacsonyabb összege ötezer forint, legmagasabb összege százezer forint lehet.”

53. §

A Hjt. 150. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A felfüggesztés elrendelése, illetve meghosszabbítása ellen az állomány tagja – a kézbesítéstől számított 8 napon belül – az azt elrendelő parancsnok szolgálati előjárójához, annak hiányában a honvédelmi miniszterhez címzett, de a felfüggesztést elrendelő, illetve meghosszabbító parancsnoknál benyújtott halasztó hatállyal nem bíró fellebbezést nyújthat be. A felfüggesztést, illetve a meghosszabbítást elrendelő parancsnok a fellebbezést a kézhezvételtől számított 3 napon belül a rendelkezésre álló anyagok másolatának megküldésével terjeszti fel. A fellebbezésről az előjáró (honvédelmi miniszter) a felterjesztés kézhezvételétől számított 15 napon belül indokolt határozatot hoz, amely ellen további jogorvoslatnak nincs helye.”

54. §

A Hjt. 160. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A fegyelmi ügyben hozott érdemi határozat ellen annak kézbesítését követő 8 napon belül az állomány fenytett tagja – illetve az ő bejegyzésével a képviselője – az előjáró parancsnokhoz fellebbezéssel élhet. A fellebbezést a fenytést kiszabó előjáróhoz kell benyújtani.”

55. §

A Hjt. 169. §-a (4) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(4) A károkozó 3 havi, vezetői pótlékra jogosító beosztásban levő károkozó 6 havi alapilletménye erejéig felel, ha]

„a) a Honvédség gazdálkodására, az illetménybesorolásra, az anyagi-technikai eszközök kezelésére vonatkozó szabályok megsértésével,”

56. §

A Hjt. a következő 175/A. §-sal egészül ki:

„175/A. § (1) Amennyiben a leltárhiányért fennálló felelősséget megállapítani nem lehet, a vizsgáló eljárása során feltárt bizonyítékok alapján a leltárhiányért fennálló felelősségen kívüli kártérítési felelősség megállapításának lehet helye.

(2) Amennyiben a leltárhiányért fennálló felelősségre vonásra irányuló eljárásban a kártérítésre kötelező határozatot utólag hatályon kívül helyezik, de a vizsgáló eljárása során feltárt bizonyítékok alapján a leltárhiányért fennálló felelősségen kívüli kártérítési felelősség megállapításának lehet helye, a hatályon kívül helyezés jogerőssé válását megállapító irat kézhezvételétől számított 30 napon belül meg kell indítani az e felelősség szerinti kéreljzást.”

57. §

(1) A Hjt. 177. §-ának (2)–(3) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) Az állományilletékes parancsnok a kár felfedezése után haladéktalanul intézkedni köteles a kár összegének és a károkozó személyének megállapítására. A kártérítési eljárás a káreljárást elrendelő határozattal indul meg. A határozatot az (1) bekezdésben meghatározott személy adja ki. A határozatban meg kell jelölni a káreljárás alapjául szolgáló tényeket, ki kell jelölni a vizsgálatot és rögzíteni kell minden egyéb lényeges körülményt.

(3) A kártérítési eljárás során a tényállás megállapításával arra alkalmas és elfogulatlan személyt kell határozatban kijelölni. Ha a tényállás bonyolult, a káreljárás lefolytatására legalább háromtagú bizottságot kell kijelölni.”

(2) A Hjt. 177. §-ának (4) bekezdése a következő mondattal egészül ki:

„Amennyiben a személyes meghallgatásra nincs lehetőség, akkor lehetővé kell tenni számára, hogy védekezését más módon részletesen előadhassa.”

58. §

(1) A Hjt. 178. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A kár összegének és a károkozó személyének megállapítását követő 60 napon belül a 177. § (1) bekezdésében meghatározott személy a kártérítésre kötelezésről vagy annak mellőzéséről indokolt határozattal dönt. Ha a károkozóval szemben a kárigénnyel összefüggően büntetőeljárás indult, a káreljárást a büntetőeljárás jogerős befejezéséig fel kell függeszteni, és a határozathozatalra megállapított 60 napos határidő a büntetőeljárás jogerős befejezésekor kezdődik.”

(2) A Hjt. 178. §-ának (4) bekezdése az alábbi mondattal egészül ki:

„Ha a károkozó e határidőn belül nem fordul bírósághoz, a másodfokú határozat végrehajtható.”

(3) A Hjt. 178. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A Honvéd Vezérkar főnökének határozata elleni fellebbezést a miniszter bírálja el.”

59. §

A Hjt. 179. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„179. § Ha az állomány tagja a kár okozását és annak mértékét elismeri – az illetményalap összegének háromszorosát meg nem haladó kár esetén – a megtérítési kötelezettség kötelezvényben is rögzíthető.”

60. §**A Hjt. 203. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:**

„(5) Ha a hivatásos állomány 25 év szolgálati viszonyban eltöltött idővel rendelkező tagjának a szolgálati viszonyát

- az 52. életéve betöltése előtt közös megegyezéssel;

- az 51. § szerinti kinevezés, beosztásba, illetve állományba helyezés alapos indok nélküli elutasítása, a képzési kötelezettség elmulasztása, fizikai vagy minősítés szerinti alkalmatlanság – ideértve a felróható nemzetbiztonsági alkalmatlanság esetét is – miatt szüntetik meg;

részére a szolgálati nyugdíj 50%-a folyósítható az 52. életéve betöltéséig, illetve munkaképessége csökkenése 50%-os mértékének eléréséig. Ettől kezdve a szolgálati nyugdíjat a (4) bekezdés b) pontja szerint kell folyósítani.”

61. §**A Hjt. 217. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:**

„(2) A szolgálati panaszt a döntés tudomásra jutásától számított 30 napon, de legfeljebb a döntés meghozatalától számított egy éven belül lehet benyújtani.”

62. §**A Hjt. 223. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:**

„(5) Az (1) bekezdésben meghatározott határidő jogvesztő.”

63. §**A Hjt. 225. §-ának (1)–(3) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:**

„(1) Az e törvény hatálya alá tartozó személyi állományról személyügyi alap-, összesített és központi (hivatalos) nyilvántartást kell vezetni (a továbbiakban együtt: személyügyi nyilvántartások).

(2) A hivatásos, szerződéses és önkéntes tartalékos szolgálatot teljesítő személyekről személyügyi alapnyilvántartást az állományilletékes parancsnok szervezeti egységénél, az összesített nyilvántartást az előljáró parancsnok szervezeti egységénél, központi személyügyi nyilvántartást a miniszter által kijelölt központi szervnél kell vezetni.

(3) A lakóhely szerint illetékes katonai igazgatás területi szervénél érdekvédelmi nyilvántartást és a miniszter által kijelölt központi szervnél központi nyilvántartást kell vezetni:

a) a nyugállományba helyezettokről,

b) a hivatásos, szerződéses és önkéntes tartalékos szolgálatteljesítés alapján ellátásra jogosultakról, illetve ellátásra jogosult hozzátartozóikról.”

64. §

A Hjt. 226. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„226. § (1) A személyügyi alapnyilvántartás keretében az állomány tagjairól személyi anyaggyűjtőt kell vezetni, amely a szolgálati viszony létesítésével kapcsolatos, a szolgálati viszony fennállása alatt és azt követően keletkezett iratokat és okmányokat tartalmazza.

(2) A személyügyi alapnyilvántartást vezető katonai szervezetek az általuk nyilvántartott adatokról külön rendelkezésekben meghatározott rend szerint adatot szolgáltatnak az előjáró katonai szervezeteknél vezetett összesített nyilvántartás és a központi nyilvántartás részére.

(3) A személyügyi alapnyilvántartásokból a (2) bekezdésen kívül csak törvényben meghatározott szervek részére, a meghatározott céllal és adattartalommal szolgáltatathatók adatok.”

65. §

A Hjt. 227. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„227. § A nyilvántartható adatok számítógépes rendszerben is feldolgozhatóak. A számítógépes személyügyi nyilvántartó rendszer a Honvédségen belül az egyéb nyilvántartásokkal (adatrendszerekkel) csak külön jogszabályban meghatározott módon, míg egyéb Honvédségen kívüli adatrendszerrel csak törvényi felhatalmazás alapján kapcsolható össze.”

66. §

(1) A Hjt. 228. §-a (1) bekezdésének e)–g) pontjai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

[228. § (1) A személyügyi alapnyilvántartásba tekinteni, illetve abból adatot átvenni jogosult:]

„e) az állomány munkaügyi ellenőrzését végző szerv vezetője, feljogosított ügyintézője;
f) a miniszter, az államtitkár és a Honvéd Vezérkar főnöke, továbbá feladatai ellátása körében a más állami vezető;
g) a minisztérium személyügyi szervének vezetője és az arra feljogosított beosztottja, valamint az összesített és központi személyügyi nyilvántartás kezelői;”

(2) A Hjt. 228. §-a (1) bekezdésének i) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[228. § (1) A személyügyi alapnyilvántartásba tekinteni, illetve abból adatot átvenni jogosult:]

„i) az illetmény számfejtését végző szervek, illetve személyek, a feladat elvégzéséhez feltétlen szükséges mértékben;”

(3) A Hjt. 228. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A központi nyilvántartásban kezelt adatok statisztikai, illetve tudományos kutatási célra felhasználhatók, és e célra személyazonosításra alkalmatlan módon átadhatók. Az adatállományok átadásához minden esetben a központi személyügyi nyilvántartás vezetését felügyelő személyügyi vezető írásbeli engedélye szükséges.”

67. §

(1) A Hjt. 229. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az alapnyilvántartásban kezelt adatokban bekövetkezett változásról az érintett személy (saját adataira vonatkozóan), valamint az adattal rendelkező szerv köteles adatot szolgáltatni. Az alapnyilvántartás adatkörében beállt változásról az érintett köteles 8 munkanapon belül az illetékes személyügyi szervet tájékoztatni.”

(2) A Hjt. 229. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A személyügyi nyilvántartás adatai közül az állomány tagja nevét, rendfokozatát, szolgálati helyét, beosztását, továbbá az elismerésére, kitüntetésére vonatkozó adatokat az állomány tagja beleegyezése nélkül nyilvánosságra lehet hozni.”

68. §

(1) A Hjt. 230. §-ának (1)–(3) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A hivatásos állományból nyugállományba helyezett, valamint a szerződéses állományból rokkantsági vagy baleseti rokkantsági nyugdíjba helyezett személy (a továbbiakban együtt: a nyugállomány tagja) egyenruháját viselheti, és rendfokozatát a nyugállományra utaló megjelöléssel használhatja. Erre jogosultságát a „Katonai nyugdíjas igazolvány”-nyal igazolja. Egyenruha viselése esetén köteles betartani a katonai magatartási, alaki és viselkedési szabályokat.

(2) A nyugállomány tagja politikai rendezvényen egyenruhát nem viselhet, egyenruhában külföldre csak a lakóhelye szerint illetékes hadkiegészítő parancsnokság parancsnokának engedélyével utazhat.

(3) Az egyenruha viselésének és a rendfokozat használatának a joga nem illeti meg a nyugállomány tagját, ha a szolgálati viszonya az 56. § b), e) és f) pontja alapján vagy a hivatásos szolgálatra méltatlanná válás miatt szűnt meg, illetve, ha a bíróság jogerősen lefokozás vagy közügyektől eltiltás büntetéssel sújtotta.”

(2) A Hjt. 230. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Ha a nyugállomány tagja a magatartása alapján az egyenruha viselésére és a rendfokozat használatára méltatlan, annak viselésétől, illetve használatától eltiltható. A méltatlanná válás tényét vizsgálat keretében kell megállapítani és az eltiltást határozatba kell foglalni. A vizsgálatot a lakóhely szerint illetékes hadkiegészítő parancsnokság folytatja le és tesz javaslatot döntésre. A határozatot a nyugállomány tagjának lefokozására jogosult parancsnok (vezető) hozza meg. A vizsgálat – amennyiben az érintett a tényfeltáró meghallgatáson nem kíván részt venni – távollétében is lefolytatható.”

69. §

A Hjt. 231. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„231. § A nyugállomány tagja, házastársa (élettársa, özvegye) és az általa eltartott gyermeke, külön jogszabályban meghatározott módon és feltételekkel igénybe veheti a Honvédség által nyújtott, illetve támogatott egészségügyi, szociális és jóléti szolgáltatásokat.

Ezek különösen az alábbiak:

- a) eseti szociális segély,
- b) üdülési támogatás,
- c) étkeztetés,
- d) kiegészítő egyenruha-ellátás.”

70. §

A Hjt. 232. §-ának (2) bekezdése a következő második mondattal egészül ki:

„A Honvédelmi Minisztérium támogathatja a civil nyugdíjasotthonban történő elhelyezést is, amelynek mértéke az erre vonatkozó külön jogszabályban kerül meghatározásra.”

71. §

A Hjt. 236. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A szociális gondoskodás – a X. fejezetben foglaltak mellett – kiterjedhet családtámogató, speciális családsegítő szolgáltatások és életminőség javító programok megvalósítására, különféle kockázati biztosítások megkötésére, az önkéntes biztosító pénztárak támogatására, valamint az állomány rekreációs ellátásának biztosítására.”

72. §

A Hjt. 243. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A szolgálatok fedőintézményben végzett feladataikat befejező tagjaira – amennyiben számukra rendfokozatuknak megfelelő más beosztás nem biztosítható – a 48. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak alkalmazhatók.”

73. §

A Hjt. a következő 247/A. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az állomány utánpótlása

247/A. § A katonai nemzetbiztonsági szolgálatok a 42. § (2) bekezdés szerinti rendfokozattól eltérhetnek.”

74. §

A Hjt. a következő 249/A. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Pályázati rendszer

249/A. § A katonai nemzetbiztonsági szolgálatok beosztásaira kiírt zárt meghívásos pályázatot elnyerőt, szolgálati érdekből, a katonai nemzetbiztonsági szolgálat főigazgatója által kezdeményezett időpontban kell átirányítani, a személyügyi eljárásra jogszabályban előírt időtartam figyelembevételével.”

75. §

A Hjt. 271. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„271. § Az e törvény 6. számú mellékletében foglaltaktól a rendszeresített rendfokozatok 2010. december 31-ig eltérhetnek.”

76. §

A Hjt. 272. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Ha az állomány tagja 2002. év január 1-je után került olyan beosztásba, amelynek rendszeresített rendfokozata magasabb a viselt rendfokozatnál, a magasabb rendfokozatba az előmeneteli szabályok szerint akkor léptethető elő, ha a személyi értékelés során legalább magasabb beosztásra alkalmas minősítést kapott.”

77. §

A Hjt. 273. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„273. § Az állomány tagját, aki a beosztásához rendszeresített rendfokozathoz előírt iskolai végzettség (szakképesítés) megszerzéséhez szükséges tanulmányokat megkezdte, az előírt tanulmányi idő lejártáig úgy kell tekinteni, mint aki a beosztásához szükséges követelményeket teljesítette.”

78. §

A Hjt. a következő 286/A. §-sal egészül ki:

„286/A. § (1) Az állomány 2006. január 1-je előtt legalább 10 éve szerződéses szolgálati jogviszonyt létesített tagja hivatásos állományba vehető a Hjt. 42. § (2) bekezdésében meghatározott zászlós rendfokozatnál alacsonyabb rendfokozattal is.

(2) A 2006. január 1-jén a Hjt. korábbi 48. § (1) bekezdés b) pontja alapján már rendelkezési állományban lévőkre az új szabályozás szerinti 1 éves időtartam hatálya nem terjed ki.

(3) A Hjt. 79. § (1) bekezdés szerinti és a főtörzszászlósi rendfokozatra vonatkozó főiskolai végzettségi követelményeket a 2006. január 1-jét követően ilyen beosztásba kerülők esetén kell alkalmazni.

(4) Ha az állomány főtörzszászlósi rendfokozathoz kötött beosztást betöltő, 45 évnél nem idősebb tagja nem rendelkezik az előírt iskolai végzettséggel, biztosítani kell számára annak megszerzését.

(5) Az állomány főtörzszászlósi rendfokozathoz kötött beosztást betöltő, öt év szolgálatot már eltöltött, szerződéses jogviszonyban álló tagja, összesen legalább tíz év szolgálat vállalása esetén köteles az iskolai végzettség megszerzésére. Amennyiben az érintett a végzettség megszerzését nem vállalja, vagy a vállalt kötelezettséget önhibájából nem teljesítette, szolgálati viszonya megszűnik.

(6) A 78. § (4) bekezdés e)–f) pontjainak rendelkezéseit 2012. január 1-jét követően kell alkalmazni.”

79. §

(1) A Hjt. 287. §-ának (2) bekezdés a) pontja a következő ag) alponttal egészül ki:

[(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a törvény hatálybalépését követő három hónapon belül rendeletben szabályozza:

a) a szolgálati viszony létesítésének, módosításának, szünetelésének, megszüntetésének, tartalmának részletes szabályait, az ezekkel összefüggő személyügyi hatáskörök gyakorlásának, a személyügyi igazgatásnak és nyilvántartásnak a rendjét, ideértve:]

„ag) az önkéntes tartalékosokra vonatkozó részletes szabályokat;”

(2) A Hjt. 287. §-ának (2) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a törvény hatálybalépését követő három hónapon belül rendeletben szabályozza:]

„b) a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú tagjainak beosztási kategóriákba történő részletes besorolását és a szolgálati beosztásokban rendszeresített, illetve

elérhető rendfokozatokat, továbbá a speciális, a fokozottan veszélyes, valamint az egészségkárosítás veszélyének kitett beosztások körét, az azokhoz kapcsolódó részletes szabályokat, a katonai nemzetbiztonsági szolgálatoknál betölthető beosztásokat, az azokhoz tartozó besorolási kategóriákat és az azokban elérhető legmagasabb rendfokozatokat;”

(3) A Hjt. 287. §-a (2) bekezdésének d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a törvény hatálybalépését követő három hónapon belül rendeletben szabályozza:]

„d) az egészségi, pszichikai, fizikai alkalmassági követelmények felmérésének szabályait, továbbá az egészségügyi szabadságra és szolgálatmentességre, valamint a hosszabb betegséget követő – lábadozási időszak alatti – csökkentett napi szolgálati időre vonatkozó szabályokat;”

(4) A Hjt. 287. §-a (2) bekezdésének fc) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a törvény hatálybalépését követő három hónapon belül rendeletben szabályozza:]

„fc) a lakhatási támogatások egyéb feltételeit, a végleges letelepedés támogatásának eltérő szabályait, a végrehajtás részletes szabályozását, a szolgálati hely szerinti település vonzáskörzetének meghatározását, valamint az állomány hősi halottá nyilvánított tagja részére nyújtott kamatmentes kölcsönből fennálló tartozás elengedésének részletes szabályait;”

(5) A Hjt. 287. §-a (2) bekezdésének i) és j) pontjai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

[(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a törvény hatálybalépését követő három hónapon belül rendeletben szabályozza:]

„i) a külföldi szolgálattal, ezen belül különösen a műveleti területen ellátott szolgálattal, a külföldi szolgálatot teljesítők ellátásával, valamint a külföldi munkavégzéssel, a fegyelmi kérdésekkel, illetve az eljárás rendjével kapcsolatos különös szabályokat;

j) a kártérítési eljárás részletes szabályait, a kártérítés megállapításának módját, összeghatárait, mérséklésének és elengedésének részletes szabályait, továbbá a külföldi szolgálat során felmerülő kártérítési eljárás rendjére vonatkozó különös szabályokat;”

80. §

A Hjt. 3. számú melléklete helyébe e törvény *Melléklete* lép.

81. §

(1) A Hjt. 5. számú melléklete I. pontjának első francia bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

[I. Személyi adatok:]

„- név (születéskori név),”

(2) A Hjt. 5. számú melléklete VI. pontjának negyedik francia bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

[VI. A szolgálat teljesítésének adatai:]

„- a Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszere (FEOR) száma, szakmai számok, MAK szám,”

(3) A Hjt. 5. számú mellékletének VI. pontja a következő huszonegyedik francia bekezdéssel egészül ki:

[VI. A szolgálat teljesítésének adatai:]

„- az önkéntes tartalékos szolgálatra, a korábbi nem hivatásos, vagy szerződéses szolgálatra vonatkozó adatok.”

(4) A Hjt. 5. számú melléklete az alábbi XIV. ponttal egészül ki:

„XIV. Egyéb, bejelentési kötelezettség alá tartozó adatok:

- lőfegyver-megszerzési és -tartási engedély megszerzésének ténye és a megszerzés időpontja.”

82. §

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 5. § (1) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[5. § (1) E törvény alapján biztosított]

„a) a munkaviszonyban (ideértve az országgyűlési képviselőt, európai parlamenti képviselőt is), közalkalmazotti, illetőleg közszolgálati jogviszonyban, ügyészségi szolgálati jogviszonyban, bírósági jogviszonyban, igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban, hivatásos nevelőszülői jogviszonyban álló személy, a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek, valamint a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja, a Magyar Honvédség és a Határőrség szerződéses állományú tagja, a katonai szolgálatot teljesítő tartalékos katona, az önkéntes tartalékos katona, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyban álló személy (a továbbiakban: munkaviszony), tekintet nélkül arra, hogy foglalkoztatása teljes vagy részmunkaidőben történik,”

83. §

A honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény (a továbbiakban: Hvt.) 8. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A katonai nyilvántartásba vételhez, majd a nyilvántartott adatok pontosításához a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás központi szerve a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 17. §-a (2) bekezdésének c) pontjában meghatározott adatokat a potenciális hadköteles korba lépőkről a katonai nyilvántartásba vétel évének január 31. napjáig, a potenciális hadköteles korban lévőkről, azokról, akik a magyar állampolgárságról szóló törvény alapján szerezték meg a magyar állampolgárságot, valamint a külföldről hazatérő magyar állampolgárokról lakóhelyük bejelentését követően, a katonai nyilvántartásban lévőkről pedig adataik megváltozása után folyamatosan – a személyi azonosító alkalmazásával – szolgáltatja a Honvédség központi adatfeldolgozó szervének.”

84. §

(1) A Hvt. 9. §-a (1) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[9. § (1) A hadkiegészítő parancsnokság számára adatot szolgáltat a hadköteles]

„b) cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezéséről: a bíróság, ideiglenes gondnokság alá helyezése esetében a gyámhivatal.”

(2) A Hvt. 9. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A Belügyminisztérium központi nyilvántartó szerve a potenciális hadkötelesek és a hadkötelesek adatváltozásairól, a hadköteles előzetes letartóztatása, lakhelyelhagyási tilalma és házi őrizete elrendeléséről, a hadkötelesre kiszabott fő- és mellékbüntetésről, a hadköteles büntetett előéletéhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli mentesüléséről, továbbá azokról a Magyarországon élőkről, akiknek van magyarországi lakóhelye (ennek hiányában tartózkodási helye), de bejelentették három hónapon túli külföldi tartózkodásukat, illetőleg onnan történt visszatérésüket a Honvédség központi adatfeldolgozó szerve részére – a személyi azonosító alkalmazásával, annak hiányában a természetes személyazonosító adatokkal – szolgáltat adatot.”

85. §

A Hvt. 206. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az e törvény hatálybalépése előtt a sorkatonai szolgálat teljesítésével összefüggő balesetekkel, illetve a sorkatonai szolgálattal összefüggésben kialakult, vagy azzal összefüggésben súlyosbodott betegségekkel kapcsolatos kárigények elbírálására a sorkatonai szolgálat teljesítése alatt hatályos jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.”

Záró rendelkezések

86. §

(1) E törvény 2006. január 1-jén lép hatályba, ezzel egyidejűleg hatályát veszti a Hjt. 63. § (3) bekezdésében az „azonban azt csak kérelmére kell folyósítani” szövegrész, 130. § (1) bekezdésének a) és c) pontja, a 205. § felvezető szövegében az „(1) bekezdése” szövegrész, 253. §-a, 254. §-a, 269. § (1) bekezdése, valamint a 4. számú mellékletének III/1. pontja.

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a Hjt. 2. §-ának (30) bekezdésében a „megbízott” kifejezés helyébe a „kijelölt” kifejezés, 87. § (1) bekezdésében a „főtörzsőrmesteri” szövegrész helyébe a „zászlósi” szövegrész, 93. § (7) bekezdésében a „(3) bekezdésében” szövegrész helyébe a „(4) bekezdésében” szövegrész, 110. § (1) bekezdése b) pontjában a „középirányító szervnél” szövegrész helyébe a „középszintű irányító szervnél” szövegrész, 160. § (1) bekezdésében a „kihirdetését” szövegrész helyébe a „kézbesítését” szövegrész lép.

(3) A 79. §-ban meghatározott feladatokat az e törvény hatálybalépését követő három hónapon belül kell végrehajtani.

Melléklet a 2005. évi .... törvényhez

3. számú melléklet a 2001. évi XCV. törvényhez

Táblázat a miniszter, a HM közigazgatási államtitkár, a HM Honvéd Vezérkar főnöke és az országos parancsnokok kiemelt munkáltatói jogköréről

A hatáskör területe	A munkáltatói jogkör megnevezése	miniszter	HM KÁT ¹	HM HVKF ²	országos parancsnok
1. Szolgálati viszony létesítése, állományba vétel	1.1. Szolgálati viszony létesítése - tábormokokra vonatkozó javaslat előterjesztése a köztársasági elnökhöz (a továbbiakban: KE) - tiszt	X		X	
	1.2. Szolgálati viszony megszüntetése - tábormokokra vonatkozó javaslat előterjesztése a KE-höz - tiszt	X		X	
	1.3. Hivatásos állományba való visszavétel - tábormokokra vonatkozó javaslat előterjesztése a KE-höz - tiszt	X		X	
	1.4. A hivatásos szolgálat meghosszabbítása	X		X	
2. Rendfokozatra vonatkozó döntések	2.1. Első tiszti rendfokozatba való kinevezés			X	
	2.2. Kinevezés magasabb rendfokozatba				

¹ Az alárendelt szervek és szervezetek állománya vonatkozásában a hivatali felettesi munkáltatói jogkörök gyakorlására jogosult.

² A HM HVKF a HM Honvéd Vezérkar állománya vonatkozásában állományilletékes parancsnoki jogkört is gyakorol.

A hatáskör területe	A munkáltatói jogkör megnevezése	miniszter	HM KÁT ¹	HM HVKF ²	országos parancsnok
	- tábornoki rendfokozatba történő kinevezés előterjesztése a KE-höz	X			
	2.3. Előléptetés magasabb rendfokozatba				
	- ezredessé	X			
	- tisztté (alezredes-hadnagy)		X	X	X
	- főtörzszászlóssá		X	X	X
	2.4. Várakozási idő módosítása a 83. § (9) bek. szerint	X			
3. Rendfokozatot és szolgálati viszonyt érintő fegyelmi döntések	3.1. Lefokozás				
	- tábornok esetében előterjesztés a KE-höz	X			
	- ezredest	X			
	- tisztet			X	
	- főtörzszászlóst			X	
	3.2. Szolgálati viszony megszüntetése				
	- tábornok esetében előterjesztés a KE-höz	X			
	- ezredes esetében	X			
	- tiszt esetében			X	
	- főtörzszászlós esetén			X	
	3.3. Illetménycsökkentés				
	- tábornok,	X			
	- tiszt (ezredes-hadnagy)		X	X	X
4. Szolgálati beosztásra vonatkozó döntések	4.1. Szolgálati beosztásból felfüggesztés				
	- tábornok, ezredes	X			
	- tiszt (alezredes-hadnagy)		X	X	X
	4.2. Magasabb beosztásba kinevezés				
	- magasabb kinevezési hatáskörbe tartozókra vonatkozó előterjesztések a miniszterelnökhöz	X			
	- tábornoki, ezredesi rendfokozattal rendszeresített beosztásba	X			
	- tiszti (alezredes-hadnagy) rendfokozattal rendszeresített beosztásba		X	X	X
	- főtörzszászlós rendfokozattal rendszeresített beosztásba		X	X	X
	- katonai attasé	X			
	- katonai attaséhelyettes				X
5. Vezénylés	5.1. 3 hónapot meghaladó külföldi szolgálatra				
	- tábornok	X			
	- 2. § (32) bekezdés b), f)–g) pontjai szerinti esetekben 1 évet meghaladó időtartamra	X			
	- 2. § (32) bekezdés b), g) pontjai szerinti esetekben 1 évet meg nem haladó		X	X	

A hatáskör területe	A munkáltatói jogkör megnevezése	miniszter	HM KÁT ¹	HM HVKF ²	országos parancsnok
időtartamra					
6. Egyéb döntések	6.1. Más szervhez történő vezénylés, vezénylés megszüntetése - tábornok, ezredes - tiszt (alezredes-hadnagy) tiszthelyettes, tisztos	X	X	X	X
	6.2. Áthelyezés más közszolgálati jogviszonyba - tábornok - tiszt	X	X	X	X
	6.3. Egyenruha viselési jog engedélyezése és megvonása (nyugállományúak) - tábornokra vonatkozó javaslat előterjesztése a KE-höz - tiszt	X		X	
	6.4. Illetmény nélküli szabadság engedélyezése - tábornok - tiszt	X	X	X	X
	6.5. Hősi halottá, a Magyar Honvédség (a továbbiakban: MH) halottjává nyilvánítás - hősi halottá - MH halottjává	X	X	X	
	6.6. Kitüntetések, elismerések - kitüntetésre történő felterjesztés a KE-höz - kitüntető díjak, címek, szolgálati jel adományozása	X X			
	6.7. Szervezeti egységen belüli alá-fölérendeltségi viszonyból eredő összeférhetlenség feloldása	X			X
	6.8. Rendelkezési állományba helyezés - tábornok - tiszt	X	X	X	
	6.9. Áthelyezés, szolgálati viszony szüneteltetés - tábornok - tiszt (ezredes-hadnagy)	X	X	X	X
	6.10. Szolgálati idő módosítása - tábornok - tiszt	X	X	X	

INDOKOLÁS

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az önkéntes haderő kialakítását, illetve a honvédség következő tízéves fejlesztésének fő irányait meghatározó kormányzati döntések a jelenlegitől lényegesen eltérő haderő és állományszerkezet kialakítását határozták meg. Az ország a NATO- és EU-tagsággal nagy valószínűséggel távolabb került egy saját területén megvívandó fegyveres konfliktus lehetőségétől. A szövetségi feladatok végrehajtása során azonban a világ különböző térségeiben a Magyar Honvédség (MH) felajánlott erőinek egy része kerülhet olyan helyzetbe, amely megfelel a korábbi fogalmaink szerinti háborús, vagy ahhoz közeli szolgálatteljesítési körülményeknek. Az új típusú katonai kihívásoknak történő megfelelés követelményét és az MH új feladatrendszerét a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény (Hvt.) tartalmazza. E törvény vezette be az önkéntes haderő intézményrendszerét.

A fenti változásokat érvényesíteni kell a honvédség foglalkoztatáspolitikájában. A honvédség megváltozott feladatrendszere azt is jelenti, hogy a békeidejű működés a készenlét fenntartásától és annak fokozásától a békefenntartáson át a szövetségi kötelékben végzett műveleti területen történő alkalmazásig (harctevékenység) terjed.

Az önkéntes haderő bevezetése, valamint az új feladatrendszer sem igényli a szolgálati törvény teljes újraszabályozását, sem koncepcionális és lényegi eltéréseket a Hjt. hatályos szabályozásához képest. Módosítási igény azonban felmerült. A módosítások leginkább az átalakult, illetve átalakuló állományszerkezet, továbbá a haderő – korábbiakban említett – megváltozott feladatai, és az ezekhez kapcsolódó ellátási, juttatási rendszerek miatt szükségesek. Ezek megvalósítása kulcskérdés, mert ezen múlik a haderő finanszírozhatósága, illetve döntően a legalacsonyabb beosztásokban szolgáló legénységi állomány és erre építve a többi állománycsoport megtarthatósága. Ennek érdekében meg kell teremteni az azóta elfogadott honvédelmi tárgyú Alkotmánymódosítás és az új Hvt. szabályaival való összhangot. A harmonizáció kapcsán különös figyelmet kell fordítani az MH új feladatrendszerére.

A szabályozás koncepcionális célja tehát a jelenlegi jogszabály olyan irányú módosítása, amely biztosítja az MH megváltozott szerkezetének, szervezési és működési rendjének megfelelő foglalkoztatáspolitikai kialakítását, az állomány hatékony alkalmazását a különböző alkalmazási feltételek között.

A javaslat bevezeti az önkéntes haderőre épülő Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állománya mellett a harmadik állománykategóriát, az önkéntes tartalékos állományt. Megadja ezen állomány fogalmi meghatározását, behívásának, felkészítésének és alkalmazásának alapvető szabályait. Az önkéntes tartalékos szolgálatot vállalók az önkéntes haderő kiegészítését, utánpótlását hivatottak biztosítani.

Összhangban a közigazgatás egészére vonatkozó kormányzati döntésekkel a javaslat erősíti a tervezhető életpálya és tervezhető pályakép kialakítását. Elősegíti, hogy az állomány többsége – elsősorban a legénység, illetve a tiszthelyettesek nagy része – szerződéses legyen. Ezen túl az MH-ra vonatkozó felső szintű döntések végrehajtása, illetve az elvárt nagyobb mobilitás érdekében a javaslat hatására könnyebb lesz a különböző beosztási szintek közötti átjárhatóság, átmenet biztosítása.

A megváltozott igények, illetve állományszerkezet kívánatos kialakítása miatt ösztönzi a szerződéses jogviszony létesítését a tiszti és tiszthelyettesi állománycsoportban egyaránt. A

tiszthelyettesek esetében a tervezet a hivatásos jogviszony létesítését csak a zászlósi vagy annál magasabb rendfokozatban tenné lehetővé.

Növeli a szerződéses jogviszony minimális időtartamát, a korábbiakhoz képest pontosítja a szabályozást a nemzetközi kötelezettségek teljesítéséhez kapcsolódó sajátosságokra, eltérő szabályokra, követelményekre tekintettel.

A javaslat a (külföldi) műveleti területen való alkalmazás miatti szükségszerű tilalmakat, illetőleg korlátozásokat, valamint a NATO-együttműködésre kijelölt, illetve felajánlott erők alkalmazásához kapcsolódó alapjogi változásokat – elsősorban, pontosításokat – tartalmaz. A tervezet ezen speciális katonai feladatrendszerrel kapcsolatban a jelenlegi szabályozás alapulvételével, de lehetséges egyszerűsítésével gondoskodik a szolgálat – és az állomány tagja – érdekének védelméről, többek között a szolgálati viszonyról történő lemondás (szerződésbontás) tilalma jelenlegi eseteinek kiterjesztésével, azon szolgálatteljesítési esetek felsorolásával, amikor ehhez az érintett beleegyezése nem szükséges, a felkészülés időszakában bizonyos alapvető jogok korlátozásának rögzítésével. Az új rendelkezések a külföldi szolgálatra vezénylés lehetséges időtartamát csökkentik, ugyanakkor a vezénylés jogkörét főszabályként az állományilletékes parancsnokhoz telepítik.

A differenciált egyéni igények jobb kielégítését szolgálja a bevezetni tervezett Választható Illetményen Kívüli Juttatások Rendszere (VIKJ), amely lehetőséget ad a személyi állománynak a megállapított éves kereten belül az általa előnyben részesített szolgáltatások igénybevitelére.

A javaslat a szolgálati panaszok körét kizárólag formai oldalról érinti, új és a jogbiztonságot szolgáló eljárási határidők beemelésével, egyben gátat vet a korábbi parttalan panaszkodás lehetőségének. A határidők meghatározása során figyelemmel van a 2005. november 1-jével hatályba lépő a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatásról szóló 2004. évi CXI. törvény szabályaira.

A javaslat a kiemelt munkáltatói jogkörök egy részét - a katonai struktúrára jellemző szigorú hierarchikus rend sajátosságait nem érintve, de a vezetői hatáskörök gyakorlását megkönnyítve - alacsonyabb szintre helyezi. A csapattagozati szinten mindez az operativitás és a hatékonyabb vezetés biztosításának irányába tett lépés. A változások erősítik a közép- és a végrehajtói szinten a vezetők jog- és hatáskörét is.

A javaslat pontosítja a nyugállomány egyenruha-viselési szabályait, egyaránt figyelve a szerzett jogok védelmére, valamint az egyenruhához fűződő hagyományos értékek megőrzésére.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1-2. §-hoz

A Hjt. Preambulumához és az 1. § (2) bekezdéséhez:

A hivatásos haderőre történő áttérés következtében megnőtt a hivatásos és szerződéses állomány utánpótlásában az önkéntes tartalékos állomány szerepe. A rájuk vonatkozó legfontosabb szabályokat ezért indokolt e törvénybe beemelni, és hatályát rájuk kiterjeszteni.

A Hjt. 1. § (3) bekezdéséhez:

A legutóbbi Alkotmánymódosítással összefüggésben kerül e rendelkezésbe a megelőző védelmi helyzet kategóriája.

A 3. §-hoz

A Hjt. 2. § (3) bekezdéséhez:

A külföldi szolgálat speciális, a hazai szolgálatteljesítési körülményektől eltérő feltételek mellett végzett katonai tevékenysége szükségessé teszi annak biztosítását, hogy az állományilletékes parancsnok bizonyos (pl. korlátozott fegyelmi) jogköreit szükség esetén a művelet irányításában részt vevő kijelölt magyar parancsnok is gyakorolhassa.

A Hjt. 2. § (13) bekezdéséhez:

A Hjt. több helyen alkalmazza a „Szövetséges fegyveres erők” fogalmát, melynek jelentését a Hvt. 204. § (1) bekezdés 1) pontja tartalmazza.

A Hjt. 2. § (30) bekezdéséhez:

Fogalmat pontosító módosítás.

A Hjt. 2. § (32) bekezdésének a) pontjához:

A pontosítás az új Hvt. rendelkezéseivel történő összhang megteremtését célozza.

A Hjt. 2. § (38)-(40) bekezdéseihez:

A Hjt. 2. § új (38) bekezdésének felvétele a törvény hatályának az önkéntes tartalékos állományra történő kiterjesztése miatt szükséges. Az új (39) bekezdés beépítését részben a szövetségi kötelezettségekből eredő új típusú (készenléti jellegű) katonai feladatok indokolják (ilyen jellegű tevékenységet végeznek jelenleg a NATO reagáló erőkbe felajánlott magyar katonai alegységekben szolgálatot teljesítők), másrészt pedig az esetleges munkajogi jogviták elkerülése érdekében - jogszabályi szinten - egyértelművé teszi, hogy mely beosztások minősülnek készenléti jellegűnek. Az új (40) bekezdés felvételét szintén az új Hvt. rendelkezéseikhez történő igazítás indokolja.

A Hjt. 2. § (39) bekezdéséhez:

A készenléti jellegű beosztások általános meghatározása az egységes végrehajtás elősegítését szolgálja, külön költségkihatása nincs.

A 4. §-hoz

A Hjt. 4. § (4) bekezdéséhez:

Pontosító jellegű módosítás, mely azért vált szükségessé, mert a név és a rendfokozat mellett a képzettség és nem a hatályos szöveg szerinti beosztás az a jelző, amely az állomány tagjának személyéhez köthető konkrét információval bírhat, és amelynek használata indokolt lehet.

Az 5. §-hoz

A Hjt. 7. § (2) bekezdéséhez:

Az írásbeliség kikötése minden a szolgálati viszony tartalmát érintő változás – és így az alacsonyabb beosztásba helyezés – esetén is elengedhetetlen, ezért e tekintetben a hatályos szöveg kiegészítése szükséges.

A 6-7. §-hoz

A Hjt. 19. § (3) és a 20. § (3) bekezdéséhez:

Az új (3) bekezdés beépítését a szövetségi kötelezettségekből eredő új típusú (készenléti jellegű) katonai feladatok indokolják (ilyen típusú tevékenységet végeznek jelenleg a NATO reagáló erőkbe felajánlott magyar katonai alegységekben szolgálatot teljesítő katonák). Ilyen esetekben a meghatározott időn belüli készenlét fenntartásának a gyors, adott esetben azonnali bevetetőségi állapot elérése alapvető – nemzetközi kötelezettségből eredő – követelménye, melyet az állomány tagjának szabad mozgás és tartózkodási hely szabad megválasztása jogának közjogi korlátozásai között rögzíteni kell.

A 8. §-hoz

A Hjt. 25. § (6) bekezdéséhez:

A gyakorlatban bizonytalanság mutatkozott a Táborig Lelkészi Szolgálat működését illetően a különböző nemzetközi missziókban. A szabályozás a nemzetközi kötelezettségvállalások esetén az abban részt vevő katonák számához köti (150 fő) a tábori lelkesz kötelező részvételét a misszióban.

A 9. §-hoz

A Hjt. 32. § (1) bekezdéséhez:

A kiegészítés az EU-tagországok által követett gyakorlatnak megfelelően szorosabbá teszi az érdekképviseltek és a Honvédség közötti együttműködést, ugyanakkor pontosítja annak megfogalmazását.

A 10. §-hoz

A Hjt. 33. § (6) bekezdéséhez:

A rendelkezés a szakszervezet külföldi szolgálat ellátása során gyakorolható jogosítványait pontosítja, illetve bővíti.

A 11-17. §-hoz

A Hjt. 41. § (3), (11)-(12) bek., a 42. § (2)-(3) bek., a 43. § (4)-(5), (7) bek., a 45. § (1), (7) bek., a 47. § (2) bek., a 47/A. §, valamint a 48. § (1) bek. b) és j) pontjaihoz:

A megváltozott állományszerkezeti igény miatt korlátozni kell a hivatásos, és ösztönözni a nagyobb arányú, határozott idejű (szerződéses) jogviszony létesítését a tiszti és tiszthelyettesi állománycsoportban is. A szerződéses jogviszony létesítésének minimális időtartama a tisztesek esetén 3 évre módosult, emellett pontosításra került a szerződéses jogviszony hosszabbítására és annak időtartamára vonatkozó rendelkezés is (41.§ (3) bek.). A javaslat rögzíti az előzőektől eltérő időtartamra kötendő szerződés (pl. a GYES, GYED idejére), valamint az önkéntes tartalékos jogviszony létesítésének eseteit és feltételét is (41. § (11)-(12) bekezdései).

A javaslat a Honvédség hivatásos és szerződéses állományának utánpótlásával kapcsolatos szabályokat is a megváltozott állományszerkezet biztosításához igazítja, ezért a hivatásos állományba vételt ezentúl meghatározott rendfokozattól – zászlós – engedélyezi (42.§ (2) bek.).

A szolgálati viszony létesítésére vonatkozó rendelkezések közül a gyakorlatnak megfelelően pontosításra került az állományba vételi okmány tartalma, kibővült a beosztás betöltéséhez,

illetve a kinevezéshez szükséges nyelvismereti követelmény pontos meghatározásával (43.§ (4)-(5) bek.).

A javaslat az állományilletékes parancsnok felelősségének növelésével ösztönzi, hogy a beosztás betöltéséhez szükséges szaktanfolyami, szakiskolai stb. végzettségek megszerzéséhez szükséges beiskolázások minél rövidebb idő alatt megtörténjenek, felgyorsítva ezáltal az alkalmazhatóság elérését (43.§ (7) bek.).

A mielőbbi alkalmazhatóság érdekében további pontosításokra került sor a fizikai alkalmassági követelmények próbaidőn belüli megszerzésével összefüggésben, illetve a nemzetközi kötelezettség végrehajtásával összefüggésben kötött rövidebb idejű szerződés esetén a próbaidő kikötésének kizárásával (45.§ (1) bek. és új (7) bek.).

A javaslat - jogszabályban előírt kötelezettséget teljesítve - új szakaszként beilleszti az önkéntes tartalékos szolgálat teljesítésének helyére, valamint a behívás időtartamára vonatkozó rendelkezéseket (47/A. §).

Azok esetében, akik átszervezés, csoportos létszámleépítés vagy a más szervhez történt vezénylésük megszüntetése miatt - tervezett beosztásba helyezésükig - rendelkezési állományba kerülnek, a rendelkezési állomány időtartama csökken (ezen túl legfeljebb 1 év lehet). A rendelkezés a humánerőforrás-gazdálkodás hatékonyságának további növelése érdekében vált szükségessé, ösztönözve arra, hogy az előzőekben felsorolt döntésekkel átmenetileg beosztás nélkül maradt, de beosztásba tervezett minőségi állomány esetén a hosszabb időtartam ne okozzon bizonytalanságot. A javaslat belátható időt és életpályát jelent az egyén, és megtartást illetve „megoldási kényszert” a Honvédség számára (48.§ (1) bek. b) és j) pontjai).

A 18-20. §-hoz

A Hjt. 52. § (4)-(5) bek., az 52/A. § (1) bek., valamint az 55. § (1) bekezdéséhez:

A javaslat a külföldre történő vezénylésre vonatkozó jogkörgyakorlást decentralizálja az operativitás növelése érdekében (52.§ (4) bek.).

A Honvédség megváltozott feladatrendszerre következőképpen, a nemzetközi kötelezettségek gyorsabb és hatékonyabb teljesítése, valamint az ideiglenes/tartós külszolgálat elhatárolása (3 hónap) érdekében vált szükségessé annak módosítása is, hogy az állomány számára a külszolgálattal összefüggő írásos tájékoztatás csak a 3 hónapot meghaladó külföldi szolgálat esetén szükséges. [A békemisszióra vonatkozó, írásbeli tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó rendelkezések változatlanok (52.§ (5) bek.)].

Mivel a külföldi szolgálat az átlagosnál nagyobb igénybevételt és megterhelést jelent az állomány számára, ezért garanciális elemként került meghatározásra az ismételt külföldi szolgálatra vezénylés lehetséges időtartama (24 hónapon belül legfeljebb összesen 12 hónap), illetve a két vezénylés között kötelezően eltöltendő hazai időtartam (legalább 2 hónap) meghatározása. Emellett ösztönzi azt is, hogy az állomány minél több tagja szerezzon külföldi gyakorlatot, tapasztalatot. (52/A. § (1) bek.).

A javaslat a szolgálati viszony felső korhatára utáni, egyszeri, miniszteri engedéllyel történő szolgálathosszabbítás esetén szigorítja a feltételeket azzal, hogy ezen túl a szolgálati érdek mellett egészségi és minőségi követelményekhez köti a hosszabbítást (55.§ (1) bek.).

A 21-25. §-hoz

A Hjt. 58. § (1) bek. c) pontjához, az 59. § (1) bek. d) pontjához, a 62. § (1) bek. a)-b) és j) pontjaihoz, a 65. § (2) bek. f) pontjához, továbbá a 68. § (1) bek. b) és c), (3) bek. d) pontjaihoz:

A módosítás tartalmazza a (külföldi) műveleti területen való alkalmazás miatti szükségszerű tilalmat, illetőleg korlátozást, valamint a NATO-együttműködésre kijelölt, illetve felajánlott erők alkalmazásához kapcsolódó alapjogi korlátozással összefüggő pontosítást. Ennek megfelelően korlátozza az állomány tagja számára a szolgálati viszony megszüntetésének lehetőségét a feladatteljesítést engedélyező közjogi döntést követően – a Hjt. 1. § (4) bekezdésében meghatározott, nemzetközi szerződésből eredő – kollektív védelmi feladatok ellátásának időszaka alatt, és az azt követő 30 nap (58.§ (1) bek. c) pontja).

A szolgálati viszony munkáltató részéről felmentéssel történő megszüntetési okai közül pontosításra került a más szervhez történt vezénylés megszüntetését követő felmentési ok, összhangban a 48. §-ban a rendelkezési állományba kerülésre vonatkozó szabályozással (59. § (1) bek. d) pontja).

A javaslat módosítja a más közszolgálati jogviszonyba történő áthelyezés esetén alkalmazandó szolgálati nyugdíj megállapítására vonatkozó rendelkezést is (63.§ (3) bek.).

Szövegpontosítást tartalmaz a felső korhatárral, illetve az azt követő meghosszabbítással összefüggő szolgálati viszony megszüntetésére vonatkozó szabály (62.§ (1) bek. a) pontja), illetve a szolgálati viszony megszűnésekor kiadandó igazolás tartalma is (65.§ (2) bek. f) pontja).

A minimális szerződési idő kettőről három évre módosulásával (41.§) összhangban megváltozik a leszerelési segélyre jogosultság minimális időtartama is, a korábbi szabályozás szerint legalább kettő év helyett ezentúl legalább három évet kell leszolgálni a vállalt időtartamból (68.§ (3) bek. d) pontja).

A 26-39. §-hoz

A Hjt. 74-105. §-aihoz:

A Honvédség átalakult feladatrendszere miatt a külföldi szolgálatteljesítés rendszeressé vált, ezért a megváltozott környezeti, egészségügyi körülményekhez történő alkalmazkodás érdekében az állomány tagjának a továbbiakban folyamatosan meg kell felelni az egészségi, pszichikai, fizikai követelményeknek. A megelőzés és az egészségmegóvás biztosításához szükséges a rendszeres ellenőrzés, szűrővizsgálat és felmérés elvégzése, valamint adott feladatokhoz a külön vizsgálatok, szűrések, és a fertőző megbetegedéseket megelőző egészségügyi intézkedések, melyeknek az állomány tagja köteles magát alávetni (75.§ (1) bek. g)-h) pontjai).

A vezetővé válás egyik feltételét teremti meg a módosítási javaslat azzal, hogy a magasabb - őrnagyi és az ezredesi - rendfokozattal rendszeresített, alapvetően parancsnoki beosztásokat elsődlegesen olyan katona töltsön be, aki képzettsége, végzettsége és kiváló teljesítménye mellett a gyakorlatban is ismeri a törzsmunkát és alacsonyabb szinten is szerzett vezetői gyakorlatot. Ennek megfelelően tartalmazza a javaslat az előmenetel feltételeként a törzsmunkában és az alacsonyabb vezetői beosztásban kötelezően eltöltendő időtartamokat (78. § (4) bek. e)-f) pontjai), az átmenet biztosítása érdekében azonban 2012-re tervezett általános bevezetéssel.

A javaslat a megváltozott követelményekhez igazodva, a tiszthelyettesi beosztások jelentőségének növekedése miatt - az átmenet biztosítása érdekében - a hivatásos állományba vétel esetén magasabb iskolai követelményeket támaszt, ezért írja elő a főtörzszászlósi rendfokozathoz kötött beosztást betöltők számára a felsőfokú (legalább főiskolai) végzettséget (79.§ (1) bek.).

A módosítási javaslat a szakmaiság további megalapozása és megerősítése érdekében, a beosztásokban elvégzett feladat jellegének megfelelően, egyúttal az állománytáblák és munkaköri jegyzékek nagyobb „időtállósága” biztosítására a speciális beosztások

meghatározását egy szakmai testület javaslata után a miniszter hatáskörébe utalja (83.§ (6) bek.).

A javaslat lehetőséget ad a miniszter számára speciális esetben egyedi döntésre a minimális várakozási időtől való eltérésre (83.§ új (9) bek.).

A speciális beosztások esetén az ott elérhető eddigi legmagasabb, alezredesi rendfokozaton túl lehetőség lesz további kinevezésre várakozási idő nélkül (84.§ (2) bek.).

Az adott rendfokozatban eltöltött várakozási idő számításának pontosítását és egyértelműsítését tartalmazza a módosítási javaslat. Rögzíti, hogy a GYED időtartama – más egy évet meghaladó illetmény nélküli szabadsággal ellentétben – beleszámít a várakozási időbe (85.§ (1) bek.).

A javaslat feloldja azt a kettősséget, mely a katonai ügyészségek, katonai bíróságok, illetve a Tábori Lelkészi Szolgálat tagjainak teljesítményértékelését és minősítését jellemezte, hiszen az említett körre más, eltérő jogszabályok is vonatkoznak. A módosítás következtében a kettős értékelés helyett a rájuk vonatkozó különös jogszabály szerint kell a teljesítményértékelésüket és minősítésüket végrehajtani (88.§ új (9) bek.).

A javaslat pontosítja az Előmeneteli Bizottságok működési rendjére vonatkozó szabályokat (89.§ (3)–(5) bekezdései).

A készenléti jellegű munkakörökre vonatkozó eltérő szolgálatteljesítési idő megállapítása ezentúl kifejezetten jogszabály alapján lehetséges, növelve ezáltal a jogbiztonságot. (91.§ (2) bek.).

A Honvédség feladatrendszere figyelembevételével történt a túlszolgálat szabályainak módosítása. A szolgálat az időszak végén szabadidő biztosításával kompenzálásra kerül (91.§ (5) bek.). A javaslat a ki nem adott szabadnapok csökkentése és a tervezhetőség érdekében az intenzív és tartós terhelésnek kitett állomány számára lehetővé teszi a szolgálatmentességi idő engedélyezését közvetlenül az igénybevétel után, illetve a kiképzendő állomány alapkiképzését követően azonnal kiadandónak írja elő az 5 nap szolgálatmentességet. Emellett rendelkezik – új szabályként – az önkéntes tartalékos katona részére adható szolgálatmentességi időről is (99.§ (2) bek. és új 99/A. §).

A módosítás a szülők nyilatkozatának írásba foglalásával egyértelművé teszi a munkáltató számára, hogy a gyermekek után járó pótszabadságot mely szülő veszi igénybe (93.§ új (3) bek.).

A javaslat – a gyakorlatban felmerült sorozatos értelmezési problémák megoldása érdekében – egyértelművé teszi a szolgálati hely változásakor a szabadságok kiadásának rendjét a korábbi és az új szolgálati hely számára (104.§ (4) bek.).

A 40. §-hoz

A Hjt. 108. §-hoz:

A módosítás pontosítás jellegű, az egységes végrehajtás érdeke teszi szükségessé és csupán a rendfokozattal nem rendelkező szerződéses katonák próbaidő alatti illetménybesorolását rögzíti, így külön költségkihatása nincs.

A 41. §-hoz

A Hjt. 114/A. §-hoz:

Tekintettel arra, hogy az önkéntes tartalékosok járandóságai nem változnak, csupán átkerülnek a katonák illetményéről és illetményjellegű juttatásairól, valamint a közalkalmazottak jutalmazásáról szóló 3/2002. (I. 25.) HM rendeletből a Hjt.-be, így a változásnak költségkihatása nem lesz.

A 42. §-hoz

A Hjt. 120. §-hoz:

A jubileumi jutalommal kapcsolatos rendelkezések módosítása a köztisztviselőkre vonatkozó szabályok változását követi. Ez konkrétan azt jelenti, hogy a nyugdíjasoknak kedvezményesen kifizetett nyugdíjuktól, a nyugdíjazás éve helyett a jogviszony megszűnésének évét határozza meg, amely a szabályt egyértelműbbé teszi, a kedvezményként figyelembe vehető 1, 2, illetőleg 3 év pedig egy-egy évvel növekedik, s így 2, 3, illetőleg 4 év lesz. A kedvezmények változása feltehetően csak a nyugállományra jogosult egyes személyek nyugdíjba vonulásának időpontját befolyásolja (esetleg előbbre hozná a nyugdíjat), a nyugállományúak számát viszont nem, így költségkihatással sem kell számolni. Ez a módosítás egyébként az állományváltás szempontjából kedvező is lehet.

A 43. §-hoz

A Hjt. 123. §-hoz:

A rendelkezés csak a 114. § módosítása miatt szükséges pontosítás a hivatkozásokban.

A 45. §-hoz

A Hjt. 125. § (4) bekezdéséhez:

A 126. § új (4) bekezdése lehetővé teszi a választható illetményen kívüli juttatások intézményének, vagyis a káféteria-rendszernek a bevezetését.

A 46. §-hoz

A Hjt. 125/A. §-hoz:

Ez a módosítás egyértelművé teszi, hogy azok akik a nemzetközi szolgálatuk alatt a Honvédségtől kapják az ellátásukat devizaellátmányra, a valamely nemzetközi szerv (például ENSZ) által ellátottak (a szakértők) pedig – ha az ellátásuk összege elmarad a belföldi szabályokban meghatározottól – napi-díj-kiegészítésre jogosultak. A szakértők csekély száma, illetőleg a kiegészítést igénylő ellátások elenyésző volta miatt számottevő költségkihatással az intézkedés nem fog járni.

A 48. §-hoz

A Hjt. 126/B. §-hoz:

Méltányossági rendelkezés, amely alapján a Honvédség hősi halottá nyilvánított tagja részére nyújtott kamatmentes kölcsönből fennálló tartozást a honvédelmi miniszter kérelemre elengedheti.

A 49. §-hoz

A Hjt. 131. § (1) bekezdéshez:

A Hjt. jelenlegi szabálya kizárja fegyelmi eljárás megindítását, illetve fegyelemsértés megállapítását abban az esetben, ha az állomány tagjának cselekménye vagy magatartása bűncselekménynek vagy szabálysértésnek minősül, holott a büntető-, illetve a szabálysértési eljárás és a fegyelmi eljárás különálló eljárások, amelyek lefolytatására a jelenlegi bírói gyakorlat szerint egyidejűleg, egymás mellett is lehetőség van, amennyiben ezt jogszabály (jelen esetben a Hjt. módosítása) lehetővé teszi, valamint ha a szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos bűncselekmény egyúttal szolgálati jogviszonnyal összefüggő vétkes kötelelességzegést is megvalósít.

A büntetőeljárás tárgya büntető jogi felelősség tisztázása, a fegyelmi eljárás tárgya pedig annak tisztázása, hogy a hivatásos állomány tagja a szolgálati viszonytal kapcsolatos kötelezettségét vétkeesen megszegte-e.

A jelenleg hatályos szabályozás szerint az állomány tagja nem követ el fegyelemsértést és ellene fegyelmi eljárás nem indítható, ha a cselekménye vagy mulasztása bűncselekménynek vagy szabálysértésnek minősül. A gyakorlatban előfordulnak viszont olyan esetek, amikor az állomány tagja büntető jogi felelősségét, illetve szabálysértését – a sokszor elhúzódozó procedúra során – az illetékes hatóság nem állapítja meg, a szolgálati viszonytal kapcsolatos kötelezettsége vétkeesen megsértése miatt pedig az elévülés miatt már a fegyelmi eljárásra jogosult nem indíthat ellene fegyelmi eljárást, ezáltal az állomány tagja által elkövetett fegyelemsértés szankció nélkül marad.

Ezt az anomáliát kívánja korrigálni a jelenlegi Hjt.-módosítás, amely a büntető-, illetve szabálysértési és a fegyelmi eljárások egymás mellettiségének lehetőségét biztosítja.

Az 50. §-hoz

A Hjt. 132. § (2) bekezdéshez:

A rendelkezés lehetővé teszi, hogy nemzetközi szervezet által vezetett vagy más többnemzetiségű missziókban kiadott, a részt vevő nemzetek katonáira is kötelező szabályok megsértésének elbírálására fegyelmi eljárás keretében legyen lehetőség.

Az 51. §-hoz

A Hjt. 134. § (3) bekezdéshez:

Fő szabály szerint a fegyelemsértés elévülési ideje (abszolút elévülés) egy év. A Hjt. 134. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint az állományilletékes parancsnok tudomásra jutását követő 30 napon belül meg kell indítani a fegyelmi eljárást, ellenkező esetben – függetlenül attól, hogy az az 1 éves határidőn belül van-e – elévül.

Eltérő a helyzet, ha a fegyelemsértés egyben bűncselekményt is megvalósít. Ebben az esetben a fegyelemsértés elévülési határideje megegyezik a bűncselekmény elévülési idejével. Abban az esetben, ha a fegyelmi jogkör gyakorlója a fegyelemsértésre vonatkozó elévülési határidő után szerzett tudomást az olyan fegyelemsértésről, ami egyben bűncselekmény is, akkor a bűncselekmény elévülési idejéig jogosult fegyelmi eljárást indítani. Ha a fegyelemsértést is megvalósító bűncselekmény miatt büntetőeljárás indul és a hivatásos állományút gyanúsítottként hallgatják ki, három hónapon belül meg kell indítani a fegyelmi eljárást, ha a gyanúsításról - amit a hivatásos állományúnak írásban kötelessége jelentenie a szolgálati előljárójának - a fegyelmi jogkör gyakorlója tudomást szerez. Fontos, hogy nem a közvetlen parancsnoknak kell a fegyelemsértéssel kapcsolatos tényekről tudomást szereznie, hanem a fegyelmi jogkör gyakorlójának. A jobbiztonság erősítése érdekében e § konkrétan meghatározza az elévülési idő kezdő napját.

Az 52. §-hoz

A Hjt. 135. § (2) bekezdéshez:

A rendelkezés a külföldi szolgálat során elkövetett fegyelemsértés esetén kiszabható büntetések körét pontosítja.

Az 53. §-hoz

A Hjt. 150. § (3) bekezdéshez:

A 150. § (3) bekezdése a fegyelmi eljárás alá vont felfüggesztésének szabályait pontosítja. Meghatározza többek közt a felfüggesztés alatt álló jogait és kötelezettségeit, jogorvoslati lehetőségeit.

Az 54. §-hoz

A Hjt. 160. § (1) bekezdéshez:

A 160. § (1) bekezdésének módosítása a jogbiztonság növelése érdekében nem a kihirdetéshez, hanem a kézbesítéshez köti a fenyített katona jogorvoslati lehetőségének megnyíltát, a szűk 8 napos elévülési idő kezdő napját.

Az 55. §-hoz

A Hjt. 169. § (4) bekezdéshez:

A módosítás fogalmi konkretizálás, külön mintegy figyelemfelhívásként tárgyalja az egyébként a gazdálkodás fogalomkörébe tartozó illetménybesorolásért való felelősséget, tekintettel az előforduló ügyek jelentőségére, illetve az illetménybesorolásért korábban vétkesség nélküli parancsnoki felelősségi szabályok hatályon kívül helyezésére.

Az 56. §-hoz

A Hjt. 175/A. §-hoz:

A gyakorlatban gondot jelent a raktárosok által okozott leltárhiányok érvényesítése. Emiatt a kincstári tulajdon védelme jelenleg nem megfelelő szintű. A jogszabály nem tisztázza azt a helyzetet, amikor a szigorú feltételek valamelyikének hiánya miatt nem sikerül a leltárhiányért fennálló felelősséget a raktárossal szemben a bírósági eljárásban érvényesíteni, de e felelősségen kívüli egyéb felelősségi formák (anyagi-technikai szabályok megsértése, megőrzési felelősség) alapján felelősségre vonásnak lenne helye. Erre nyújt egyértelmű megoldást a törvény módosítása. A leltárfelelősséghez képest, annak meg nem állapítása esetén az egyéb felelősségi formák (anyagi-technikai szabályok megsértése, megőrzési felelősség stb.) mint mögöttes felelősségek felelednek, és e felelősség alapján már marasztalható a károkozó, még ha alacsonyabb összegben is, és megtérülhet a kár egy része. A módosítás jobban szolgálja a kincstári tulajdonért való felelősség megszilárdítását, és a kincstári hiányok hatékonyabb megtérítését. Az eljárás így a leltárhiányért való felelősségre vonatkozó speciális 60 napos jogvesztő határidőre figyelemmel az általános szabályok szerint kerül lefolytatásra. A vizsgálat során a leltárhiányért való felelősségen kívüli kötelezettségszegésekre is figyelemmel kell lenni. Majd amennyiben a leltárhiányért fennálló felelősséget megállapító kártérítési határozatot a későbbiekben hatályon kívül helyeznék, a vizsgálati eljárás során megállapított tényeken alapulva a kötelezettségszegésekért való felelősséget meg lehet állapítani.

Az 57. §-hoz

A Hjt. 177. § (2)-(4) bekezdéseihez:

A jelenlegi szabályok között nem szerepel, hogy a káreljárás során annak elrendeléséről határozatot kellene hozni. Így a feltételezett károkozó előzetesen nem kap tájékoztatást arról, hogy milyen károkozásért, milyen kötelezettségszegéssel összefüggő kárért is kívánják eljárás alá vonni. Ugyanakkor a fegyelmi eljárás elrendeléséről jelenleg is határozatot kell készíteni. Egyéb jogállási törvényekben is az szerepel, hogy a fegyelmi eljárás az eljárást elrendelő határozattal indul meg. E hiányt pótolja a módosítás, amikor meghatározza az eljárás megindulásának módját határozat formájában. E határozatban minden lényeges körülményt a feltételezett károkozó tudomására kell hozni.

Az elrendelő határozatban ki kell jelölni a vizsgálót, vagy a vizsgáló bizottságot. A vizsgálónak vagy a vizsgáló bizottság tagjának azonban egyrészt alkalmasnak kell arra lennie, hogy a vizsgálatot le tudja folytatni, másrészt érdektelennek is kell lennie. Ez más jogállási törvényben is hasonló módon szerepel.

Az elrendelő határozat természetéből következően az eljárás elrendelése ellen külön fellebbezési jogot a javaslat nem biztosít, ugyanakkor a vizsgálati eljárásban lehetőséget kell adni, hogy a károkozással megvádolt személy védekezését előadhassa. A jelenlegi szabály ennek formájaként a meghallgatást teszi lehetővé, azonban az új kihívásoknak eleget téve a Magyar Honvédség akár más földrészen is jelen lehet, ezért a meghallgatáson kívül a védekezése előterjesztésének más módját is lehetővé kell tenni.

Az 58. §-hoz

A Hjt. 178. § (1)-(4) bekezdéseihez:

Jogalkalmazásban eltérő gyakorlat alakult ki a vonatkozásban, hogy ismeretlen károkozó esetén kell-e, illetve lehet-e egyáltalán káreljárást elrendelni. Ezt rögzíti a módosítás oly módon, hogy amennyiben a kár összegének meghatározása utáni időpontban válik ismertté a károkozó személye, ez utóbbi időponttól kell számítani a kármegállapító határozat meghozatalára nyitva álló 60 napot. Amennyiben nem válik ismertté a károkozó személye, ismeretlen személlyel szemben nem kell káreljárást elrendelni, hiszen ez nem vezethet eredményre.

Az 59. §-hoz

A Hjt. 179. §-hoz:

Az ún. „egyszerűsített káreljárás”, a kötelezvény formájában történő kárrendezés a jelenlegi szabályok szerint csak az illetményalap összegével megegyező mértékű kár okozása esetén merülhet fel, amely összeg túlságosan alacsony. Ezen összeghatár felemelésével sokkal rövidebb idő alatt térülhetnek meg a Honvédséget ért károk.

A 60. §-hoz

A Hjt. 203. §-hoz:

Pontosítja azoknak a körét, akik – mivel nekik felróható okból kerülnek nyugállományba – az 52. életévük betöltéséig nyugdíjuk 50%-ára jogosultak. Így ebbe a körbe kerülnek azok, akik a kinevezést, illetőleg beosztásba helyezést alapos indok nélkül elutasítják.

A 61. §-hoz

A Hjt. 217. §-hoz:

A szolgálati panasz benyújtására a jelenlegi szabály csak szubjektív határidőt állapít meg. Célszerű lenne azonban, hogy a szolgálati panasz benyújtásnak legyen egy objektív határideje is, amely határidő eltelte után ne lehessen e lehetőséggel élni. A 30 napos határidő a döntéstől számított hat hónap időtartamon belül elévülési jellegűnek számít, a hat hónapos határidő azonban jogvesztő.

A 62. §-hoz

A Hjt. 223. §-hoz:

A bírói út igénybevétele a jelenlegi szabály csak szubjektív határidőt állapít meg. Tekintettel a bírói gyakorlatra és az igényérvényesítés határidejének anyagi jogi voltára jogszabályban kell rendelkezni a jogvesztés következményéről, e nélkül ugyanis a határidő

elévülését a bíróság hivatalból nem állapíthatja meg; a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának nincs helye, a határidő elmulasztásának következményeit az ügy érdemében hozott ítéletben kell levonni.

A 63. §-hoz

A Hjt. 225. §-hoz:

Az önkéntes tartalékos állománynak a törvény hatálya alá kerülése indokolja a § módosítását.

A 64-67. §-hoz

A Hjt. 226-229. §-okhoz:

A törvény hatálybalépését követően kialakult gyakorlat által igényelt pontosításokat tartalmaznak.

A 68. §-hoz

A Hjt. 230. §-hoz:

Pontosítást és a szerződéses állomány egyenruha-viselési szabályait tartalmazza rokkantság, illetve baleseti rokkantság esetén.

A 69. §-hoz

A Hjt. 231. §-hoz:

A módosítást egyrészt a Választható Illetményen Kívüli Juttatások Jogintézményének a bevezetése, másrészt a Magyar Honvédség átalakult feladatrendszere, illetve a nyugállomány jelentősen megnövekedett számából eredő kényszerű korlátozások teszik szükségessé.

A 71. §-hoz

A Hjt. 236. §-hoz:

A javaslat a külföldi művelési területen lévők családjára vonatkozóan bővíti a szociális gondoskodás tartalmát, amikor rögzíti a családtámogató és életminőség-javító programok mellett a speciális családsegítő szolgáltatások megvalósítását. (236.§ (2) bek.)

A 72-74. §-hoz

A Hjt. 243-249/A. §-hoz:

A katonai nemzetbiztonsági szolgálatok különleges helyzete, jogállása indokolja, hogy egyes, a szolgálati viszonyra vonatkozó szabályok szervezetük vonatkozásában az általánostól eltérően érvényesüljenek.

A 75-78. §-hoz

A Hjt. 271. §-ához, 272. § (4) bekezdéséhez, 273. §-ához, valamint a 286/A. §-ához:

Átmeneti rendelkezések, amelyek a törvény hatálybalépésével belépő új feltételeknek a türelmi időszakát állapítják meg.

A 79. §-hoz

A Hjt. 287. § (2) bekezdéséhez:

A felhatalmazó rendelkezések kiegészítése a jelenlegi módosítással bevezetett új rendelkezésekkel kapcsolatos felhatalmazásokat tartalmazza.

A 80. §-hoz

A Hjt. 3. sz. mellékletéhez:

A 3. sz. melléklet módosítása a kiemelt munkáltatói jogköröket pontosítja.

A 81. §-hoz

A Hjt. 5. sz. mellékletéhez:

A Hjt. hatálybalépése óta eltelt időszakban bekövetkezett jogszabályi, terminológiai változások miatt, továbbá a szolgálatteljesítés szempontjából fontos adatok körének bővülése miatt szükséges az 5. sz. melléklet pontosítása. A fegyvertartási engedély megszerzésének, illetve birtoklásának bejelentési kötelezettségét a jelenlegi engedélyezési és alkalmassági vizsgálati rendszer áttekinthetőbbé tétele tette szükségessé.

A 82. §-hoz

A Hvt. 8.§-ának (1) bekezdéséhez:

A javaslat kiterjeszti a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény hatályát az önkéntes tartalékos katonákra is.

A 83. §-hoz

A Hvt. 8. §-ának (1) bekezdéséhez:

A Hvt. rendelkezésének adatkezelési, adattovábbítási szempontból történő kiegészítése vált szükségessé, eddig ugyanis a magyar állampolgárságot szerzett és letelepedési céllal hazatérő potenciális hadkötelesek utólagos katonai nyilvántartásba vételéhez szükséges adatszolgáltatási kötelezettség kérdését nem rendezte.

A 84. §-hoz

A Hvt. 9.§-ának (1) bekezdéséhez:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján az ideiglenes gondnok rendelete a gyámhivatal feladat- és hatásköre, ennek megfelelően az adatszolgáltatáshoz szükséges nyilvántartást is a gyámhivatal vezeti, ezért helyesen a Hvt.-ben is a gyámhivatalt kell nevesíteni, mint az adatszolgáltatásért felelős szervet.

A Hvt. 9. §-ának (3) bekezdéséhez:

A Hvt. 9. § (2) bek. b) pontja szerint a hadköteles állampolgárságról történő lemondásáról a Belügyminisztérium illetékes szerve szolgálat adatot, ezért nincs szükség e kötelezettséget előírni a BM központi nyilvántartó szerve számára is a 9. § (3) bekezdésében.

Az új szövegrész beépítésének indoka, hogy a külföldön történő letelepedési szándék bejelentését követően a magyarországi bejelentett lakcím megszűnik, ha kéri is a nyilvántartásba vételét itthon csak tartózkodási helyet létesíthet, de akkor sem tekinthető potenciális hadkötelesnek. Ezzel szemben potenciális hadkötelesnek tekinthető a három hónapon túl külföldön tartózkodó magyar állampolgár, akinek lakóhelye vagy tartózkodási helye Magyarországon van.

A 85. §-hoz

A Hvt. 206. §-hoz:

A javaslat biztosítja az anyagi és eljárási szabályok alkalmazhatóságát a Hvt. hatálybalépése előtt a sorkatonai szolgálat teljesítésével összefüggő balesetekkel, illetve a sorkatonai szolgálattal összefüggésben kialakult, vagy azzal összefüggésben súlyosbodott betegségekkel kapcsolatos kárigények elbírálása során is.

A 86. §-hoz

Záró rendelkezések

A Hjt. 130. §-hoz:

A javaslat az elismerési rendszerből törli az írásbeli dicséretet, mivel a gyakorlat nem igazolta ennek az elismerési formának alkalmazhatóságát és jelentőségét. Költségvetési kihatása és megváltozott adózási vonzata miatt került ki az elismerési formák közül a hazai és külföldi jutalomműködés (130.§ (1) bek. a) és c) pontjai).

